Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ КЕНГАШИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ӮЗБЕКИСТОН

4 июни соли 2003. Чоршанбе № 40 (12883)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 16.55 имзо гардид.

Вохӯрӣ дар ВУХ Ӯзбекистон

Чуноне ки пештар хабар дода шуда буд, 19 май соли 2003 Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон И. Каримов ҳайати вакилони Ҷумҳурияти Итолиёро таҳти сарпарастии ҷонишини вазири умури хориҷа М. Бонивер пазируфт. Ҳангоми мулоқот сафири аз нав таъингардидаи Итолиё дар мамлакатамон А. Персианӣ ҳам иштирок намуд.

Оид ба масъалаҳои рушди минбаъдаи ҳамкории Ӯзбекистон бо Иттиҳоди Урупо ба муносибати раисии дар пешистодаи Итолиё дар ИУ лоиҳаи афкор ва ҳамкориҳои ҳамаҷонибаву конструктивӣ ба амал омад.

Президенти Ӯзбекистон И. Каримов бо сафири Итолиё оиди фаъолияти ӯ ба сифати сарвари миссияи дипломатии Итолиё дар мамлакатамон сӯҳбат орост. Сарвари давлатамон ӯро ба ин вазифа таъин гардиданаш муборакбод намуда, комёбиҳоро дар фаъолияташ ба Сафири Фавқулода ва Мухтори Ҷумҳурияти Итолиё дар мамлакатамон таманно кард.

Мувофиқи супориши сарвари Ӯзбекистон 2 июни соли кунун вазири умури хориҷаи Ӯзбекистон С. Сафоев сафири Итолиё А. Персианиро пазируфт, ки вакалатномаи худро ба Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурд.

ОИ «Ҷаҳон».

Нияти нек бесамар намемонад

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов 28—31 май дар Федератсияи Россия меҳмон гардида, дар саммити Ташкилоти ҳамкории Шанхай (ТҲШ) дар Маскав ва саммити Иттиҳоди Давлатҳои Муштаракманофеъ дар Санкт-Петербург, ҳамчунин тантанаҳо ба муносибати 300-солагии Санкт-Петербург иштирок намуд.

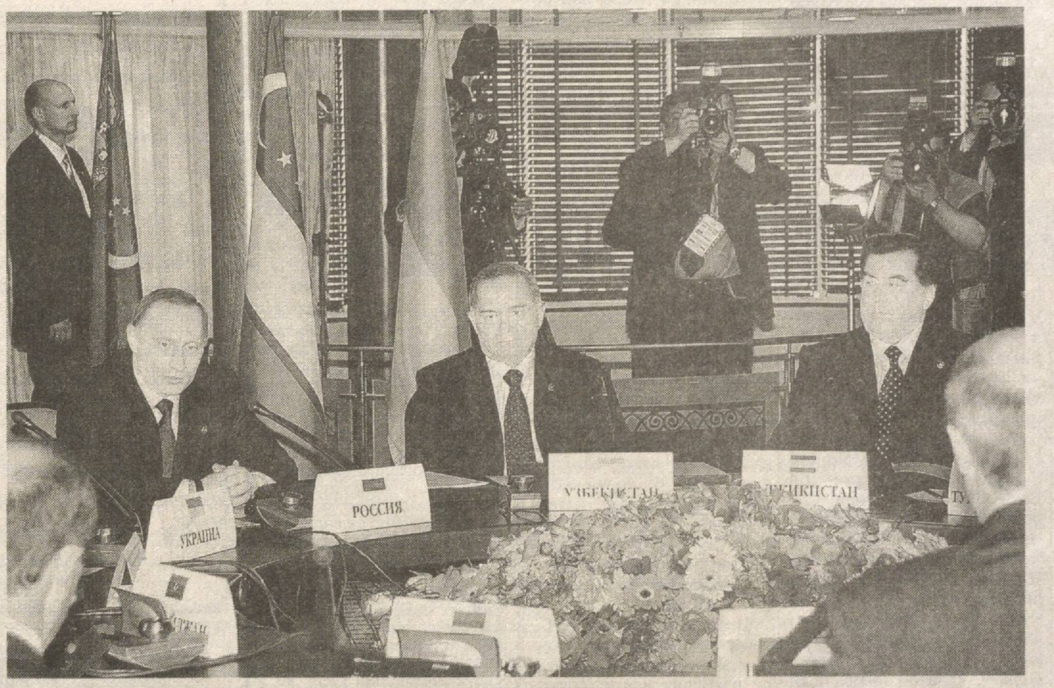

Натиҷаи умумии мулоқоти Маскав, ки 29 май ба амал омад, дар фарҷом расидани раванди ба вуҷуд овардани ТҲШ ба сифати ташкилоти байналхалқӣ зоҳир мегардад. Президентҳо ҳуҷҷатҳоеро тасдиқ намуданд, ки фаъолияти мақомоти ташкилот, нишон ва байрақи онро танзим мегардонанд. Масъалаҳои молиявии алоқаманди фаъолияти мақомоти ТҲШ саҳеҳ гардонда шуданд. Ислом Каримов ҳангоми мусоҳибаи худ бо паёмнигорон пеш аз парвоз ба Маскав мақсадҳо, манфиатҳои Ӯзбекистонро аз узвият ба ТҲШ, муносибат ба тақдири ин ташкилот ҳамаҷониба шарҳ дод. Манфиатҳои мамлакати мо дар масъалаҳои амният, ҳамкории иқтисодиву иҷтимоӣ, коммуникатсияҳои нақлиётӣ акси худро пайдо мекунад. Дар ин муносибат фикру мулоҳизаҳои аъзоёни ТҲШ ягона буд.

Вале ба фикри Ислом Каримов барои рушди ТҲШ танҳо бо ин масъалаҳо маҳдуд гардидан мумкин нест. Зарур меояд ташкилот аз ҳар гуна бозиҳои сиёсӣ, саъю кӯшиши муқобил гузоштани он ба дигар давлатҳо, аз созмон додани ҳар гуна гурӯҳҳо худдорӣ намояд. Ҳамкорӣ бояд дар асоси усулияти рӯшодгӯӣ ва баробарӣ, манфиатҳои мамлакатҳо,— узви он ба роҳ монда шавад. Набошад ғайриризомандӣ ҳосил мегардад ва ташкилот ба сохторе мубаддал меёбад, ки дар саммитҳои он суханҳои баландпарвоз гуфта шуда, ҳуҷҷатҳо ба имзо мерасанду қисми зиёди онҳо танҳо дар рӯи коғаз мемонанд.

Саммити маскавии ТҲШ натанҳо раванди ба вуҷуд овардани ташкилотро ба анҷом расонд, балки тасдиқ намуд, ки вай сохторе мебошад, ки баҳри манфиатҳои мамлакатҳо — узви он хизмат мерасонад. Ба ҳамин маънӣ чуноне, ки Президенти мамлакатамон ҳангоми мусоҳиба бо паёмнигорон изҳор намуд, натиҷаҳои саммити Маскав ба мақсадҳо ва манфиатҳои Ӯзбекистон мувофиқат намуд. Ислом Каримов ин фикрро баробари ба забон гирифтани далелҳои сершумори ба паёмнигорон то ҳол номаълум тасдиқ намуд.

Пеш аз ҳама бояд зикр намуд, ки дар рафти муҳокимаи масъалаи интихоби мамлакате, ки дар он саммити навбатии ТҲШ гузаронда мешавад, президентҳо пойтахти Ӯзбекистонро интихоб намуданд. Чуноне ки Ислом Каримов изҳор намуд, Ӯзбекистон чунин қарорро мунтазир набуд. Вале дар сиёсат тасодуф намешавад. Маълум аст, ки барои қабул намудани чунин қарор асос мавҷуд буд. Гап дар сари он аст, ки соҳиби саммит ҳуқуқи мамлакати раисикунандаро ба даст меоварад. Чунин ҳуқуқ ба мамлакате дода мешавад, ки сиёсати одилона, қатъӣ ва мустақилро пеш мебарад. Арзи амали фаъолонаи Ӯзбекистон дар кори амнияту ҳамгароии байналхалқӣ, собитқадамӣ дар сиёсати берунӣ ба қабул гардидани чунин қарор дар саммит сабабгор гардид. Ва он арзёбии баланд нисбати Ӯзбекистон, боз як эътирофи обрӯву эътибори мамлакати мо мебошад.

Дар саммити ТҲШ сухан дар ин бобат рафт, ки қароргоҳи сохтори (маркази) минтақавии зиддитеррористии ташкилот дар Бишкек қарор мегирад. Дар ин бора ҳатто дар воситаҳои ахбори оммавӣ пешакӣ хабар доданд. Вале аҳду паймон дар хусуси ҷойгир сохтани қароргоҳи марказ дар Тошканд ҳосил гардид. Агар бигӯем, ки дар асоси ин қарор нуқтаи назар ва арзёбие, ки нисбати Ӯзбекистон ҷомеаи байналхалқӣ баён сохтааст, иқдоми амалии мамлакати мо дар мубориза ба муқобили терроризм, ташаббусҳои ҷасуронаи он акси худро ёфтааст, ягон муболиға намебуд. Ягон мамлакатро паст назада, гуфтан мумкин аст, ки мувофиқи мақсад мебуд, агар маркази зиддитеррористӣ дар Тошканд арзи амал намояд.

Тамоми асосҳо ҳаст бигӯем, ки саммити маскавии ТҲШ бомуваффақият гузашт. Ташкилот таҳкурсии ҳуқуқии фаъолияти худро гузошт ва он чиз тасдиқи худро ёфт, ки онҳо баҳри хизмати умумии манфиатҳои тамоми узви он нигаронда шудаанд.

Президент Ислом Каримов ба мулоқоте, ки дар Маскав бо сарвари Чин Ху Цзинтао ба амал омад, низ баҳои баланд дод. Бешак, воқеаи муҳим ҳамин мебошад, ки Ху Цзинтао, ки ба қарибӣ сарвари ҶМЧ гардид, сафари аввалини хориҷии худро аз саммити ТҲШ оғоз намуд. Зеро аҳли ҷамъияти ҷаҳон воқеаҳоеро, ки дар Чин—дар мамлакати яке аз калонтарини ҷаҳон рух медиҳад, бо диққату эътибори махсус наззора менамояд.

Вохӯрии Ислом Каримов бо Ху Цзинтао дар матбуоти Чин васеъ равшан карда шуд. Яке аз сабаби асосии он суханони худи сарвари Чин дар ин мулоқот мебошад. Ху Цзинтао зикр намуд, ки дар ҷаҳон воқеаҳо дар кадом маҷро сурат нагирад, Пекин ҳамеша ба рушди муносибатҳои ӯзбекистониву чинӣ, махсусан масъалаҳои ҳамкорӣ дар соҳаи сармоягузорӣ, дар соҳаи коммуникатсияҳои нақлиётӣ диққату эътибори махсус медиҳад. Майлу шавқи калони паёмнигорон нисбати мулоқоти сарони Ӯзбекистон ва Чин боз як тасдиқи амалии ҷонибҳои аҳли ҷамъият нисбати ақидаҳои Х.Цзинтао гардид.

Президент Ислом Каримов баъди саммити ТҲШ ба Санкт-Петербург омад, ки ҳамон рӯзҳо 300-солагии ҷашни худро қайд менамуд. Дар ин ҷо мулоқоти ғайрирасмии сарони давлатҳо—узви ИДМ ба амал омад.

Саммити Иттиҳод ҳамеша ҷоннок мегузарад. Ин дафъа низ мулоқот дар ҳамин рӯҳ гузашт. Масъалаи асосии рӯзномаи кор Минтақаи савдои озод буд. Ба қарибӣ ба имзо расидани ин ҳуҷҷат даҳ сол пур мешавад. Вале то ҳол дар ҳаёт тасдиқи амалии худро наёфтааст. Аз он сабаб, ки чуноне ки Президент Ислом Каримов зикр менамояд, дар ИДМ бисёр ташаббусҳо зоҳир гардида, таклифҳо пешниҳод мешаванд. Аз ҳамин сабаб дар доираи Иттиҳод сохторҳои мухталиф ба вуҷуд оварда мешаванд, якдигарро иваз намуда, аз нав созмон меёбанд.

Чуноне ки раиси Шӯрои сарони давлатҳои ИДМ, Президенти Украина Леонид Кучма хабар дод, байни мамлакатҳои Иттиҳод беш аз 60 ҳуҷҷати дуҷониба оиди Минтақаи савдои озод ба имзо расида, дар ин ҳудуди васеъ ҳамин қадар сегментҳои бозори озодӣ мавҷуданд.

Вале, агар, тамоми мамлакатҳо санадҳои қонунгузории худро мувофиқ нагардонанд, муштаракан масъалаҳои сарҳад, гумрук ва андозро ҳал накунанд, ягон гуна бозори ягона ба вуҷуд оварда намешавад. Изҳороти мухталиф оиди созмон додани бозорҳои хурд, ба имзо расондани ҳуҷҷатҳое, ки бефаъолиянтанд, ба рушди ИДМ мусоидат намекунанд. Бо дигар суханон гӯем, агар ҳамагон бо ҳамин қабил ташаббусҳо ба майдон бароянд, дар он сурат пешомади ИДМ-ро тасаввур кардан душвор аст.

Моҳи феврали соли ҷорӣ чор давлат—узви ИДМ дар бобати созмон додани масофати ягонаи иқтисодӣ аҳду паймон намуданд. То ин воқеа Иттиҳоди гумрук ва Ҳамҷамъияти иқтисодии Авроосиё созмон дода шуданд. Ӯзбекистон ягонтои онро ҷонибдорӣ накард. Аз он сабаб, ки мақсади асосии созмон додани ИДМ нигоҳ доштани равобит дар соҳаҳои мухталиф, рушд бахшидани он дар шакли нав буд. Ва он чиз возеҳу равшан аст, ки дар доираи Иттиҳод ба гурӯҳҳои муайян тақсим гардида, комёбиҳоро ба даст овардан мумкин нест.

Аз ҳамин сабаб дар саммити сипаришудаи Иттиҳод масъалаи Минтақаи савдои озод ҷиддан муҳокима гардид. Дар Санкт-Петербург боз он мавзӯи асосӣ гардид. Дар ин бобат аҳду паймон ҳосил гардид, ки дар саммити сентябрии дар пешистодаи Ялта марҳалаи аввали созмон додани минтақаи мазкур ҳаллу фасл мегардад.

Албатта, созмон додани Минтақаи савдои озод ин кори якрӯза нест. Пеш аз ҳама мебояд сарҳадҳо кушода, қонуну қоидаҳои сабукгардонии гумрукӣ ба тартиб андохта шаванд. Баъд мебояд масъалаҳои андозситонӣ, коммуникатсияҳоро ҳал намуд. Агар кор ҳаматарафа давом кунад, дар он сурат тамоми масъалаҳои мазкур марҳала ба марҳала ҳаллу фасли худро меёбанд.

Ислом Каримов изҳори боварӣ намуд, ки саммити Ялта воқеаи ҷиддӣ барои ИДМ мегардад. Дар айни замон зикр намуд, ки дар ин кор нақши Россия аз ҳама муҳим мегардад. Дар ҳақиқат ягон кас инкор намекунад, ки Россия метавонад дар муттаҳид кардани аъзоёни ИДМ саҳми калон гузошта, дар ин самт нақши муҳимро бозад. Аз ин худи Россия ҳам манфиатдор аст. Дар айни замон он мувофиқи мақсад мебуд, то ки дигар мамлакатҳо ҳам арзи амали худро собитқадамона ба рӯи об бароранд.

Президентҳо баъди саммити ИДМ сӯҳбатро дар доираи дигар тадбирҳое, ки ба муносибати ҷашни Санкт-Петербург созмон ёфта буданд, давом доданд. Чуноне ки Ислом Каримов баён намуд, дар рафти чунин сӯҳбатҳои кӯтоҳ, вале ҳаматарафа сарони ИДМ ба фикри ягона омаданд. Аз ин мебарояд, ки ба он эътимод ҳосил кардан мумкин аст, ки дигаргуниҳои мусбие, ки дар доираи Ташкилоти ҳамкории Шанхай ба амал меоянд, дар ИДМ низ акси худро меёбанд. Зеро мақсади тамоми давлатҳо рушди ҳамкорӣ мебошад. Ин нияти нек аст. Ва бешак ин нияти нек бесамар нахоҳад монд.

Анвар БОБОЕВ,
мухбири махсуси ЎзА.
Тошканд—Маскав—Санкт-Петербург—Тошканд.

Дар сурат: *ҳангоми ташриф.*

***Аксбардор:* Абдулвоҳид Тӯраев. ЎзА.**

Суханронии Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов дар саммити Ташкилоти ҳамкории Шанхай

(29 маи соли 2003, шаҳри Маскав).

Мӯҳтарам ҷанобӣ Раис!

Мӯҳтарам сарони давлатҳо ва аъзоёни ҳайати вакилон,

Хонумон ва ҷанобон,

иҷозат фармоед аз номи ҳайъати вакилони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ба роҳбарияти Федератсияи Россия, шахсан Президент Владимир Владимирович Путин барои меҳмоннавозии гарму ҷӯшон ва хуб ташкил гардидани анҷумани мазкур миннатдории самимонаро баён созам.

Хайрамакдам гуфтани Раиси Ҷумҳурияти Мардумии Чин Ху Цзинтао, ки имрӯз бори аввал намояндаи мамлакаташ дар саммити Ташкилоти ҳамкории Шанхай мебошад, ба ман қаноатмандии бузург мебахшад. Дар айни замон эҳтироми самимонаи амиқи худро нисбати сарони давлатҳо ва аъзоёни ҳайъати вакилон баён месозам, ки дар ин ҷо ҳузур доранд.

Мулоқоти мазкур, бешак, дар раванди собитқадамонаи қарор ёфтани ТҲШ мақоми муҳим дорад. Имрӯз мо амалан раванди институтсионалӣ ва ба вуҷуд овардани асосҳои ташкилии ташкилотамонро ба анҷом расонда, таҳкурсии зарурии ҳуқуқиро барои ба дараҷаи сифатан нав баромадани амалиёти мутақобила ва ҳамкорӣ мегузорем.

Бо қаноатмандии бузург мехостам рӯҳи конструктивӣ, некхоҳӣ ва ба ҳисоб гирифтани манфиатҳои байниҳамдигарии ҳар як давлати ҷудогонаро зикр намоям, ки дар муҳокимаю таҳияи ҳуҷҷатҳои муҳимтарин барои имзо ҳузур доштанд.

Мо номзадии ҷаноби Чжан Дэгуанро барои таъин гардидан ба вазифаи котиби иҷрогари ТҲШ ҷонибдорӣ мекунем. Ба вай комёбиҳо ва ташаббусҳои сершуморро дар ин қитъаи кори пурмасъулият таманно дорем.

Мӯҳтарам иштирокдорони мулоқот!

Зарурат ба он нест, ки ба он чиз бовар кунонем, ки мо дар олами ниҳоят тез инкишофёбандаву тағйирёбанда ҳаёт ба сар мебарем. Ба арса даъватҳои нави мӯътадилгардонии байналхалқӣ, ба куллӣ тағйир додани ҷиҳатҳои низоъҳо ва таҳдидҳо мебароянд.

Саросари дунё бо терроризми байналхалқӣ, таассуби динӣ, ҷудоиандозӣ ва нашъаҷаллобие, ки торафт доманадор мегардад, хавфи ҷиддии паҳн гардидани силоҳи ядроӣ ва силоҳи қатли умум рӯ ба рӯ гардидааст.

Дар пеши назари мо равандҳои амиқе сар мезананд, ки дар худ ба куллӣ тағйир додани симоҳои геосиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, иттилооттиву коммуникатсионӣ, олами имрӯзаро таҷассум гардондаанд.

Боз як далел. Воқеаҳои охирини ҳаёти байналхалқӣ аз ҳамин гувоҳӣ медиҳад, ки муносибатҳо ва усулиятҳои ба назар анъанавии ҳаллу фасли муаммоҳои умдаи низоъӣ на ҳамеша, на ҳама вақт босамарии худро намоиш медиҳанд. Ва алқисса такмил додани худро металабанд.

Ба фикрам, зарурат ба он нест исбот кунем, ки мақсади мантиқии воқеаҳои солҳои охирин, вазъияти тезтағйирёбандаи саросари ҷаҳон бидуни шакку шубҳа ба боз ҳам пурзӯр гардидани диққату эътибори ҷомеаи ҷаҳонӣ нисбати минтақаи Осиёи Марказӣ оварда мерасонад. Ва он дар навбати аввал бо на танҳо нақши геостратегӣ, захираҳои бузурги табииву иқтисодӣ ва маъданиву ашёи хоми он, балки бо дигар имкониятҳои наве алоқаманд мебошанд, ки ба муносибати ба анҷом расидани ҷанги беш аз бист сол давомкарда дар Афғонистон фароҳам омадаанд.

(Давомаш дар саҳ.2)

Имзои ҳуҷҷат

Намояндагони ҳайати вакилони Маҷористон таҳти сарпарастии мири шаҳри Будапешт Габор Демски 2 июн бо сарварони як қатор идораҳо ва муассисаҳои мамлакати мо мулоқотҳо гузарониданд.

Аз ҷумла, онҳо ба ҳокимияти шаҳри Тошканд ташриф оварда, бо муовини аввали ҳокими шаҳри пойтахт Рустам Шоабдураҳмонов сӯҳбат намуданд.

Ҳангоми гуфтушунидҳо зикр ёфт, ки ҳамкории байни Ӯзбекистон ва Маҷористон ҳамаҷониба инкишоф меёбад. Он чизро таъкид намуданд, ки ҳамкориҳои калонро бо вусъат додани ҳамкорӣ дар бисёр соҳаҳо, аз ҷумла дар кишоварзӣ доранд, ҷонибҳо таъкид карданд, ки дар самтҳо иқдоми аввалин гузошта мешавад.

Дар рафти сӯҳбат оиди равобити байниминтақавӣ мубодилаи афкор ба амал омад. Ҷонибҳо зикр намуданд, ки ҳамкорӣ байни пойтахтҳо барои ба вуҷуд овардани равобити мустаҳкам дар бобати рушди равобит байни ду шаҳр мусоидат мекунад.

Баъди гуфтушунидҳо сарварони ду пойтахт ба созишнома дар бораи ҳамкории байни ҳокимияти шаҳри Тошканд ва мэрияи шаҳри Будапешт имзо гузоштанд. Дар ин бобат изҳори боварӣ карда шуд, ки ҳуҷҷати мазкур барои рушди минбаъдаи равобит мусоидат мекунад.

Худи ҳамон рӯз ҳайати вакилони маҷористонӣ дар Вазорати умури хориҷаи Ӯзбекистон, Идораи мусулмонони Ӯзбекистон шуда, масъалаҳои ҳамкориро ба маврид баррасӣ қарор доданд. Ҳайати вакилони шаҳри Будапешт Осорхонаи таърихи Темуриён ва дигар ҷойҳои диққатсазовори Тошкандро тамошо карданд.

Б. СОБИРОВ,
мухбири ЎзА.

Аз дафтари қайдҳои паёмнигор

Дасти мадади тайёрасозони тошкандӣ

Ба муносибати 70-солагии ташкилёбии Ҷамъияти давлатии саҳомии «Иттиҳодияи истеҳсолии тайёрасозии Тошканд ба номи В.П.Чкалов» тавассути почтаи электронӣ муборакбодӣ расид. Табрикномаи командири экспедитсияи даҳуми асосӣ барои парвоз ба истгоҳи кайҳонии байналхалқӣ полковник Солиҷон Шарипов мебошад, ки аслан аз Хуҷанд мебошад.

Ба он бесабаб нест. Иттиҳодияи тайёрасозии Тошканд, ки аз ҷумла конструкторон, муҳандисон ва коргаронаш барои ба вуҷуд овардани техникаи кайҳонӣ ҳиссаи худро гузоштаанд, муносибат дорад.

Ба он бесабаб нест. Дар ин давра тайёраҳои ИЛ-76МДК барои интиқоли борҳои вазнин ба фаъолият дароварда шуданд.

Ҳамон вақт бо қабули ин тайёраҳо ҳамкории байни Шӯрои Олии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ва Тошканд ба вуҷуд омада, ИЛ-76МДК ба авиаполки махсус мутааллиқ буда, барои парвозҳои махсус истифода мешаванд.

Муаллифи ин сатрҳо яке аз конструкторони тайёраи ИЛ-76МДК мебошад.

Айёми аз омишҳои тайёраи ИЛ-76МДК ба иҷро расида, бо тайёраҳо парвоз намуданд.

Аз ҷумла мутахассисони шаҳраки Звездный ва Тошканд тайёраи ИЛ-76К-ро барои омӯзиши бевазнӣ истифода бурда шавад, ки аз соли 1973 боз дар заводи тайёрасозии Тошканд аз рӯи лоиҳаи Бюрои конструкторӣ таҷрибавӣ таҳти сарпарастии Сергей Илюшин сохта мешуд. Ва ин фармоиш таҳти унвони «Тамоман махфӣ» ба рӯи об бароварда шуд. Алқисса, солҳои 1978-1979 ду ИЛ-76, солҳои 1988-1990 ду ИЛ-76МДК омода гардид.

Дар айни замон онро ҳамчун арзёбии волои меҳнат ва маҳорати тайёрасозони ӯзбекистонӣ баҳо додан лозим аст, ки дар зарфи ҳафтод сол боз ба бисёр соҳаҳо дасти мадад дароз карда, душвории баъзеҳоро то андозае сабук мегардонанд.

Шаҳобиддин ЗАЙНИДДИНОВ.

Дар Ҷамъияти дӯстии «Ӯзбекистон-Ветнам»

Дар Кенгаши ҷамъиятҳои дӯстӣ ва равобити фарҳангиву маърифатии Ӯзбекистон бо мамлакатҳои хориҷӣ маҷлиси ҳисоботиву интихоботии Ҷамъияти дӯстии «Ӯзбекистон-Ветнам» ба амал омада, дар рафти он ҳисобот дар хусуси фаъолияти ташкилоти мазкур дар солҳои сипаришуда ва масъалаи ташкилӣ баррасӣ гардид.

Раиси нави Ҷамъияти дӯстии «Ӯзбекистон-Ветнам» раиси Фарҳангистони ҳунарҳои зебои Ӯзбекистон Турсуналӣ Қӯзиев интихоб гардид.

Маҷлис таҳти сарпарастии ҷонишини раиси Кенгаши ҷамъиятҳои дӯстӣ ва равобити фарҳангиву маърифатии Ӯзбекистон бо мамолики хориҷӣ Б.Ашуралиев гузашт.

Сергей САВЧУК-ҚУРБОНОВ.

Суханронии Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ислом Каримов дар саммити Ташкилоти ҳамкории Шанхай

(Аввалаш дар саҳ.1)

Албатта, мо хуб медонем, ки барои амалӣ гардондани чунин пешомадҳо мебояд бисёр кор кунем ва пеш аз ҳама ҳар гуна рафти манфии рушди воқеаҳоро пешгирӣ намоем, ба ҳукумати марказии Ҳ.Карзай дар муттаҳид сохтани қувваҳои этникӣ, минтақавӣ ва динӣ ба хотири ба даст овардани мақсади умумӣ— таъмини сулҳу салоҳ, мўътадилии дарозмўҳлат ва эҳёи мамлакат кўмаки амалӣ расонем.

Мухтасар баён созем, имрўз дар мо тамоми асосҳо ҳаст. Бигўем, ки ба мавҷуд будани як қатор муаммоҳои ҳалношуда ва ҷиҳатҳои ташвишовар дар ин ҷо воқеаҳои мусбие рўҳ медиҳанд, ки ба мўътадил гардондани вазъият ва рушди дарозмўҳлату устувори минтақа нигаронда шудаанд.

Нақши калонеро, ки дар рушду таҳкими ин тамоюлот, ташкилоти ҳамкории Шанхай бозида метавонад, таъсири он ба минтақа оид ба қарор ёфтани он, бидуни шакку шубҳа калон аст. Ва он бешак пайваста вусъат меёбад.

Мўҳтарам сарони давлатҳо!

Дар бораи пешомадҳои рушд ва таҳкими обрўву эътибори ТҲШ ва вазифаҳои имрўз ба вуҷуд оварандаи сохтори ташкилии он ҳарф зада, мехостам оид ба ин масъалаҳо мухтасар истода гузарам.

Якум. Ман ба фикри Владимир Владимирович Путин дар ин бобат, ки ТҲШ-и имрўз созмонёбанда ҳамчун мақомоти конструктивии сиёсати байналхалқӣ қарор гираду дар он манфиатҳои ҳар давлати ҷудогонае, ки ба таркиби ТҲШ шомил аст, ба назари эътибор гирифта шавад, пурра розӣ ҳастам. Ба фикрам, зимни он вай муқобили зуҳур ёфтани зуҳуротҳои муносибатҳои блокӣ ва ҳарифӣ дар минтақа мегардид.

Дуюм. Мубориза ба муқобили терроризми байналхалқӣ, таассуби динии ҷангҷўя ҷудоиандозӣ, мубориза ба муқобили нашъаҷаллобӣ ва ҷинояткории муташаккил бидуни муболиға қисми таркибии фаъолияти ТҲШ-ро ташкил медиҳад. Маҳз барои ҳаллу фасли ин вазифа Маркази минтақавии зиддитеррористӣ ташкил карда мешавад.

Дар ин ҷо баробари безарар гардондани зуҳуроти санадҳои террористӣ мубориза мувофиқи мақсад бо узвҳои он ки ба инсоният таҳдиди воқеӣ меоварад, аҳамияти муҳим касб менамояд.

Баробари муқобилият нишон додан пеши роҳи қувваҳои вайронкореро низ гирифтан лозим аст, ки мо онро мафкураи таассубӣ, мафкурае меномем, ки дар навбати аввал шуури ҷавононамонро ишғол намуда, заҳролуд менамоянд, онро ба зомба мубаддал сохта, ба силоҳи худ мубаддал месозанд. Ва аз байн бардоштани ташкилотҳои террористии яғмогарон имрўз низ аҳамияти калон касб менамояд.

Дар минтақаи мо масалан фаъолияти чунин ташкилотҳои таассубиву ҷудоиандозӣ аз қабили «Ҳизбу таҳрир», ки бар зидди сохтори конститутсионии давлати дунёвӣ ва тарафдори ғояи ба вуҷуд овардани халифати исломии асримиёнагӣ мебошад, хавфи ниҳоят ҷиддиро ба вуҷуд овардааст.

Ин ҷунбиши таассубии реаксионӣ, ки амалан дар ҳамаи мамлакатҳои араб фаъолияташ манъ гардидааст ва дар бисёр мамлакатҳои минтақа ва Россия ғайриқонунӣ ҳисобида шудааст, мебошад.

Вале бояд бо таассуф эътироф намуд, ки арзи амали ризоятмандона ва собитқадамона оиди мубориза бо ин иллат ба душворӣ сурат мегирад. Ва он дар навбати худ бахри таъмину таҳкими амният ва мўътадилӣ умуман дар минтақа таъсири худро мерасонад.

Сеюм. Бешак дар соҳаи иқтисодӣ ҳамкорӣ дар доираи ТҲШ дурнамо буда вусъат меёбад. Дар ин бора имрўз бисёр ҳамкасбони ман нақл карданд. Муттаҳид сохтани саъю кўшиш оид ба куллан беҳтар кардани шароити ҳаёт ва таъмини ояндаи сазоворона мебошад, ки билохир онро халқи мо мунтазир аст.

Имрўзҳо мо дар бораи бенавоӣ, дар бораи муаммоҳои ҳалношудаи шуғли аҳолӣ, рушди иҷтимоӣ ва иқтисодӣ бисёр ҳарф мезанем. Масъалаи кўчбандӣ ҷиддигии муайян пайдо кардааст. Ҳал нашудани ин қабил муаммоҳо ва дигар муаммоҳои мураккаб барои ояндаи мамлакатҳоямон ва умуман тамоми минтақа хавфи калон дорад.

Аз ҳамин сабаб ба мо дар доираи ТҲШ якҷоя фаъолият пеш бурдан, таҳияи муносибати ягона ба ҳамгароӣ, ба вуҷуд овардани бозори ягонаи минтақавӣ ниҳоят муҳим аст. Ҳаллу фасли ин масъалаҳо боварии комил дорам, ки ба манфиатҳои тамоми давлатҳо иштирокдорони ТҲШ як хел хизмат мерасонад.

Дар ин бобат самти муҳими стратегии ҳамкориамон бояд таҳия намудан ва ба рўи об баровардани лоиҳаҳои нақлиётиву коммуникатсионӣ гардад. Сухан дар ин ҷо пеш аз ҳама дар бораи чунин маршрутҳое меравад, ки Осиёи Марказӣ ва Чинро бо бозорҳои Русия, Аврупо ва ҷаҳон пайвандад, бо ҳамин имкониятҳои калонро барои рушди иҷтимоиву иқтисодии мамлакатҳоямон, таъмини маҷрои доманадори сармояҳо ба минтақа фароҳам меоварад.

Суханамро ҷамъбаст намуда, мехостам дилпуриамро дар ин бобат изҳор намоям, ки саммити мазкури сарони давлатҳои ТҲШ марҳалаи муҳими пураҳамиятнок гардида, имкониятҳои навро дар роҳи таҳкими амният, мўътадилӣ ва ҳамкории байниҳамдигарии мамлакатҳоямон ва тамоми минтақаро фароҳам меоварад.

Ба диққату эътиборатон раҳмат.

Бо рўҳбаландӣ

Меҳнаткашони хоҷагии ширкатии «Ўзбекистон» -и ноҳияи Бешариқи вилояти Фарғона ҳар сол аз маҳсулоти кишоварзӣ ҳосили фаровон бардошта даромади калон мегирад ва он яке аз омили муҳим дар бобати пайваста баланд бардоштани сатҳи зиндагонист. Ба ин соли гузашта 1370 нафар коркуни хоҷагӣ ба ҷои 65660 ҳазор сўм гирифтани 130587 сўм даромади соф гувоҳӣ медиҳад.

Соли ҷорӣ дар хоҷагӣ ба 664 гектар пунбадона коридаанд. Аз ҳар гектар бардоштани 31,8 сентнерӣ, ҷамъ ба давлат фурўхтани 2112 тонна пахта дар назар дошта шудааст. Ҳамчунин дар 497 гектар ғаллазор буда, аз он ба давлат фурўхтани 1447 тонна ғалла ба нақша гирифта шудааст.

Алҳол дар саҳроҳои хоҷагӣ барои тезтар бартараф сохтани оқибатҳои душвори имсолаи обу ҳаво мубориза давом дорад. Рўҳбаландии калони меҳнатӣ ҳукмрон аст. Тамоми қувваи корӣ воситаҳои техникӣ ба саҳро сафарбар гардидаанд ва самараи хуби худро мебахшанд.

Дар сурат: *Раиси хоҷагӣ* ***Турсунхўҷа Ҳамидов*** *(аз чап) бо паймонкор* ***Абдурашид Маҳкамов.***

Аксбардор: Турғунбек МАҲКАМОВ.

Шарҳи рўзнома

Мувофиқи талаби замон

Раъйпурсии умумихалқӣ, ки дар ҷумҳурият 27 январи соли гузашта гузаронда шуд, ду масъалаи муҳим— созмон додани парлумони дупалатагӣ ва дароз кардани мўҳлати ваколати конститутсионии Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистонро аз панҷ ба ҳафт сол мусбӣ ҳал намуд. Мувофиқи натиҷаҳои раъйпурсӣ дар иҷлосияи ҳаштуми Олий Маҷлис даъвати дуюм Қонуни конститутсионӣ «Дар бораи натиҷаҳои раъйпурсӣ ва усулиятҳои асосии ташкил кардани ҳокимияти давлатӣ» қабул гардид, ки дар он сохт, таркиби мақомоти олии қонунбарории дупалатагии Ўзбекистон, асосҳои фаъолияти он, мўҳлати ҳафтсолаи ваколати Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон, усулиятҳои асосии ба роҳ мондани қонунгузориро оид ба амиқсозии ислоҳоти демократӣ ва ташаккулдиҳии асосҳои ҷамъияти шаҳрвандӣ мустаҳкам кард.

Дар иҷлосияи даҳуми Олий Маҷлис даъвати дуюм қонунҳои конститутсионии «Дар бораи Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон», «Дар бораи Палатаи қонунбарории Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон» қабул шуданд, ки мақоми палатаҳои Олий Маҷлис, тартиби созмондиҳии онҳо, ваколат ва механизмҳои ҳамкории тарафайни онҳо ва дигар мақомоти ҳокимиятро муайян карданд. Натиҷаҳои раъйпурсӣ ва се қонуни конститутсионии асоси он қабулгардида барои ба Конститутсияи Ҷумҳурияти Ўзбекистон ворид кардани тағйироту иловаҳои дахлдор асоси зарурии ҳуқуқиро фароҳам овард. Ин аст, ки дар иҷлосияи ёздаҳуми Олий Маҷлис даъвати дуюм Қонуни Ҷумҳурияти Ўзбекистон «Дар бораи ворид кардани тағйироту иловаҳо ба Конститутсияи Ҷумҳурияти Ўзбекистон» қабул гардид. Ва ин тағйироту иловаҳо ба мақсад ва вазифаҳо, моҳият ва мазмуни Қонуни Асосиамон даҳолат накарда, пеш аз ҳама ба он қоидаву моддаҳое дахлдор буданд, ки мақом ва ваколати Олий Маҷлис, палатаҳои поёнӣ ва болоии он, ваколатҳои Президент, Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ўзбекистон ва асосҳои низоми интихоботиро муайян мекарданд. Дар айни замон тағйиротҳои ҷудогона ба ҳокимияти судии Ҷумҳурияти Ўзбекистон мутааллиқ буданд. Ва онҳо пеш аз ҳама боз ҳам демократӣ, ба таври муносиб аз нав тақсим кардани ваколатҳо байни шохаҳои ҳокимият, яъне қонунбарорӣ, иҷроия ва судӣ алоқаманд буданд.

Пеш аз он ки дар бораи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ўзбекистон «Дар бораи интихобот ба Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон» (таҳрири нав), ки дар саҳифаҳои рўзномаҳои «Халқ сўзи» ва «Народное слово» аз санаи 29 маи соли кунун рўи чопро дидаасту ба муҳокимаи умумихалқӣ пешкаш ёфтааст, мехостем, ки аз хусуси палатаҳои ояндаи парлумон мухтасар ҳарф занем. Чунки дар он сурат моҳияти қонуни навро дар бораи интихобот дарк кардан ба осонӣ мекўҷад.

Маълум аст, ки парлумони Ўзбекистон, яъне Олий Маҷлис аз даъвати минбаъда аз ду палата—поёниву болоӣ иборат мегардад, ки яке Палатаи қонунбарорӣ ва дигаре Сенат ном гирифтааст.

Агар сухан дар бораи палатаи болоӣ—Сенат равад, аъзоёни он мувофиқи тартиби муқарраркардаи қонун дар бадали як моҳи гузарондани баъди интихобот охири моҳи декабр ба Жокарғи Кенгеси Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, Кенгашҳои вакилони халқи вилоятҳо, шаҳрҳо ва ноҳияҳо интихоб карда мешаванд. Палатаи поёнӣ бошад, корҳоро бо тартиби тамоман нав, яъне дар пойгоҳи доимӣ, касбӣ ба иҷро мерсонад. Ба ҳамин муносибат гуфтан зарур аст, ки ба узвияти он ба сифати муаддии асосӣ ба арса ҳизбҳои сиёсӣ ва гурўҳҳои ташаббускори интихобкунандагон мебароянд. Яъне ҳини интихоби вакили халқ ба Палатаи қонунбарорӣ намояндагони ҳокимияти сернамоянда иштирок намекунанд. Онҳо танҳо ба Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон интихоб мегарданд.

Ҳизбҳои сиёсӣ ва гурўҳҳои ташаббускори интихобкунандагон номзадҳои худ—аз рўи фаъолият шахсони аз нигоҳи касбӣ ҳаматарафа тайёршуда ва ба ин кор шавқмандро пешбарӣ мекунанд, ки ба он саъю кўшиш менамоянд, ки маҳз онҳо вакилони халқ интихоб гарданд.

Агар сухан дар бораи фарқияти палатаи болоӣ аз поёнӣ равад, он дар ҳамин зоҳир мегардад, ки аз ҷумлаи вакилони халқе интихоб карда мешавад, ки аз тамоми Кенгашҳои вакилони халқи маҳаллӣ интихоб мегарданд. Яъне онҳо намояндагони субектҳои ҳудудӣ мебошанд ва новобаста аз мавқеву аҳамият бо миқдори якхел интихоб мешаванд. Бо дигар суханон гўем, аз Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, вилоятҳо, шаҳри Тошканд ба миқдори якхела—шаш нафарӣ интихоб мешаванд. Ба ҷуз ин ба палатаи болоӣ ҳамчунин шонздаҳ нафар шаҳрванди номдоре, ки дар байни халқ соҳиби обрўву эътибори калон мебошанд, аъзо мегарданд, ки номзадии онҳоро Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон пешкаш менамоянд.

Боз як фарқияти палатаи поёнӣ аз болоӣ дар ҳамин аст, ки Палатаи қонунбарорӣ дар пойгоҳи доимӣ фаъолият пеш мебарад. Сенат бошад, ба иҷлосияҳои худ ҷамъ омада, қонунҳоеро муҳокима мекунад, ки палатаи поёнӣ қабул кардааст. Ва дар ин хусус қарорҳои худро аз нигоҳи манфиатдории маҳалливу мамлакат қабул менамояд.

Палатаи поёнии қонунбарорӣ фаъолияташро ҳамчунин дар асоси маҳорати касбӣ ба амал мебарорад. Худ аз худ фаҳмост, ки ин на танҳо ба тағйироти сифатии таркиби намояндагони халқе, ки ба палата интихоб мегарданд мусоидат мекунад, балки барои баланд бардоштани талабот нисбати малака ва маҳорати касбии онҳо оварда мерасонад. Ва дар ин бобат ҷараёни қонунбарорӣ беҳтар гардида, охири оқибат ба беҳтар шудани сифати қонунҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрие оварда мерасонад, ки қабул мегарданд. Аз рўи рўйхатҳои ҳизбӣ ва роҳи худпешбарӣ кардани номзадҳо аз ҷониби гурўҳҳои ташаббускори интихобкунандагон ба таркиби палатаи қонунбарорӣ пеш аз ҳама барои қатъан пурзўр гардидани мавқеъ, таъсир ва аҳамияти ҳизбҳои амалкунанда, инчунин муассисоти мардумӣ, ҷамъиятӣ ва шаҳрвандӣ, иттиҳодияҳо ва ташкилотҳо шароити зарурири фароҳам меоварад.

Дар навбати худ ба фаъолият шурўъ кардани Сенат-Палатаи болоӣ ба сифати мақомоти сернамояндагӣ, ки ба таркибаш вакилони халқ баробар аз субектҳои ҳудудӣ—Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, вилоятҳо ва шаҳри Тошканд шомил мегарданд, ба Олий Маҷлис имконият медиҳад, ки набзи мамлакатро донад, манфиатҳои онҳоро ҳиссу ҳимоя намояд.

Алқисса, ба ин тартиб ташкил ёфтани палатаҳои болоиву поёнии парлумони Ҷумҳурияти Ўзбекистон пеш аз ҳама барои пурра ифода намудани манфиатҳои на танҳо гурўҳҳои сиёсиву ҷунбишҳо, балки қувваҳо аз минтақаҳо, мухтасар тавзеҳ диҳем, тамоми табақаҳои иҷтимоии мамлакат асосу кафолатҳои зарурро фароҳам меоварад.

Қабул шудани се қонуни конститутсионӣ ва Қонун «Дар бораи ворид кардани тағйироту иловаҳо ба Конститутсияи Ҷумҳурияти Ўзбекистон» водор сохт, ки ба Қонуни Ҷумҳурияти Ўзбекистон «Дар бораи интихоботи Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон» ҳам тағйироту иловаҳо дохил карда шаванду бо ҳамин он мувофиқи талаби замон гардад. Аз ин рў дар иҷлосияи ёздаҳуми Олий Маҷлис даъвати дуюм вакилони халқ лоиҳаи қонуни мазкурро дар қироати аввал муҳокима намуда, маъқул карданд ва қарор қабул шуд, ки ба мақсади аз дурдонаҳои мардумӣ ғанӣ гардидан ба муҳокимаи умумихалқӣ пешкаш карда шавад. Ва кори мазкур иҷро карда шуд ва он ба муҳокимаи умумихалқӣ пешкаш гардид. Яъне дар шумораи 29 маи соли кунуни рўзномаҳои «Халқ сўзи» ва «Народное слово», ки ба он мутасаддӣ эълон гардидаанд, рўи чопро дидааст ва тақозо дорад, ки дар он ҳар як шаҳрванди Ҷумҳурияти Ўзбекистон новобаста аз синну сол, миллату мавқеи ҷамъиятӣ, эътиқоду чинс фаъолона иштирок намуда, фикру мулоҳизаҳои хешро баён созад. Чунки ин фикру мулоҳизаҳо дар бобати боз ҳам демократитар гардидани мувозанати сохторҳои ҳокимият, боз ҳам фаъол гардидани ҳаёти сиёсии ҷамъият, афзудани худшуурнокии ҷамъиятиву сиёсии шаҳрвандонамон нақши калоне мебозанд. Ва раванди мазкур, ки алҳол ҳам дар марказу ҳам маҳалҳо мавҷуданд, барои таҳияи пухтаи қонун, аз байн бардоштани баъзе муаммоҳо нақши калон бозиданашон муқаррар мебошад.

Лоиҳаи Қонун «Дар бораи интихоботи Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон» (бо таҳрири нав) аз се фасл «Дар бораи интихобот ба Палатаи қонунбарории Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон», «Дар бораи ба вуҷуд овардани Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон», «Матлабҳои хотимавӣ» ва ҳашт боб—«Матлабҳои умумӣ», «Ҳавзаи интихоботӣ ва қитъаи интихоботӣ», «Комиссияҳои интихоботӣ», «Эълони оғози маъракаи интихобот, пешбарӣ кардан ва номнавискунии номзадҳо ба вакили халқ», «Тарғиботи пешазинтихоботӣ. Кафолат ба фаъолияти номзадҳо ба вакили халқ», «Рўйхати интихобкунандагон. Бюллетени интихоботӣ», «Овоздиҳӣ ва муайян кардани натиҷаҳои интихобот», «Номнавискунии вакилони халқ ва чоп кардани натиҷаҳои интихобот» аз 65 модда иборат аст. Дар онҳо усулиятҳои асосии интихобот, ҳуқуқҳои умумиву баробар ва бевоситаи интихоботӣ, овоздиҳии махфӣ, ошкорбаёнӣ ҳини тайёрӣ ва гузарондани он, созмон додани ҳавзаву қитъаҳои интихоботӣ, таркиби комиссияҳои интихоботӣ ба Палатаи қонунбарории Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон, созмон додани Комиссияи Марказии интихобот, ваколатҳои он, созмон додани комиссияҳои ҳавзагии интихоботӣ, ваколатҳои он, созмон додани комиссияҳои қитъавии интихоботӣ, ваколатҳои он, узвият ба комиссияҳои интихоботӣ, дигар қоидаҳову тартиби интихобот, ба вуҷуд овардани Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон, интихобот ба мақомоти сернамояндаи ҳокимияти давлатии Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, вилоятҳо, ноҳияҳо, шаҳрҳо, мўҳлати гузарондани интихобот ба Сенат, талабҳо нисбат ба номзадҳое, ки ба узвияти Сенат интихоб мегарданд, чӣ тавр ҳукми қонунӣ пайдо кардани маҷлиси муштараки мақомоти сернамояндаи ҳокимияти давлатӣ, муайянкунии овоздиҳӣ ҳангоми интихоби узви Сенат, овоздиҳии такрорӣ, натиҷаҳои интихобот, шикоят кардан аз болои натиҷаҳои интихобот ба узвияти Сенат, интихоботи такрорӣ ба Сенат, гувоҳнома ва нишони сарисинагии вакили халқи Палатаи қонунбарорӣ ва узви Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон, бо маблағфарогирии интихобот, ҷавобгариро барои халалдор сохтани Қонуни мазкурро дар бар гирифтаанд.

Мўҳлати ваколати ҳар ду палата панҷ сол мебошад. Вакили халқи Палатаи қонунбарорӣ ва узви Сенати (сенатори) Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон шаҳрванди Ўзбекистоне шуда метавонад, ки ба бисту панҷ даромадааст то интихобот камаш дар ҳудуди ҷумҳурият панҷ сол истиқомат кардааст.

Вакилони халқи Палатаи қонунбарориро шаҳрвандони Ўзбекистон, ки дар рўзи интихобот ба синни ҳаждаҳ расидаанд, интихоб мекунанд. Ҳар як интихобкунанда соҳиби як овоз мебошад. Ҳуқуқи овоздиҳӣ, баробарӣ ва озодона изҳор кардани азму ирода бо қонун кафолат дода мешавад. Шаҳрванд дар интихобот дар асоси ҳуқуқи умумӣ, баробар ва бевоситаи интихоботӣ зимни овоздиҳии махфӣ иштирок мекунад.

Интихобот ба Сенат бо овоздиҳии махфӣ дар маҷлисҳои муштараки дахлдори вакилони халқи Жокарғи Кенгеси Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, мақомоти сернамояндаи ҳокимияти давлатӣ дар вилоятҳо, ноҳияҳо ва шаҳрҳо аз ҷумлаи вакилони халқ гузаронда мешавад.

Мувофиқи лоиҳаи қонун интихобот дар соли ба анҷом расидани ваколати конститутсионии ин мақомот—якшанбеи аввали даҳрўзаи сеюми моҳи декабр гузаронда мешавад. Тартиби мазкур чӣ гуна аҳамияти амалиро молик мебошад?

Аввало, тартиби мазкур дар бисёр давлатҳои демократии ҳозира ҳукмрон аст. Ва он пеш аз ҳама ба пешгирии худсарӣ ва зоҳир нагардидани ҳар гуна мақсадҳои ғаразнок дар муносибатҳои ҳамингунаи субективии соҳаи мазкур мусоидат мекунад. Баробари ин шаҳрвандонамон, халқамон тасаввуроти возеҳро дар ин бобат ҳосил мекунанд, ки интихобот охири сол, дар вазъи осудагӣ ва хотирҷамъӣ, вақте ки тамоми нақшаву корҳои ба тамоми сол андешидашуда ба иҷро мерасанд, гузаронда мешавад.

Боз як далел: баъди интихоб шудани Палатаи қонунбарорӣ ва ба вуҷуд овардани Палатаи болоӣ—Сенат Комиссияи Марказии интихоботӣ ба оғози фаъолияти онҳо асос мегузорад. Яъне баъди як моҳи ба вуҷуд омадани Сенат Комиссияи мазкур иҷлосияи онро даъват мекунад. Маҷлиси Палатаи қонунбарорӣ баъди се моҳи интихоб гардиданаш аз ҷониби Комиссияи Марказии интихоботӣ даъват карда мешавад.

Чуноне ки мебинем, дар лоиҳаи қонун тартибу қоидаҳои интихоб кардани палатаи поёнӣ—Палатаи қонунбарорӣ ва палатаи болоӣ—Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон возеҳу равшан баён гардидаанд. Ва он иқдоми навбатии мамлакати моро дар роҳ ба сўи давлати демократии ҳуқуқбунёд ва ҷамъияти озоди шаҳрвандӣ бори дигар намоиш медиҳад.

Аз Шумо, муштариёни азиз ва арҷманд илтимос дорем, ки фикру мулоҳизаҳои хешро ба идораи рўзнома ва ё Кумитаи Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон оид ба қонунбарорӣ, масъалаҳои судиву ҳуқуқӣ дар нишонии зерин: 700035, шаҳри Тошканд, Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ўзбекистон ирсол кунед ва ё ба телефонҳои мазкур: 1398113 ва 1398574 занг занед.

Э.ТУРДИҚУЛОВ.

Дар сиҳҳатгоҳи Зомин

Сиҳҳатгоҳи «Зомин» дар бағали кўҳҳои сарбафалак ҷой гирифтааст. Мошини сабукрави «Волга» роҳҳои бағали кўҳро паси сар карда ба он наздик мешуд. Ронанда ҷонишини сардухтури ҳамин сиҳҳатгоҳ акои Манғит ба мо аз таърихи ин кўҳистони сарсабз ҳикоя мекард. Лолазори пуштаву адирҳо ба мисли қолинҳои бахмалин чашмҳоро мебурданд.

Инак, ба сиҳҳатгоҳ мерасем.

Сардухтури он марди тануманду босалобат Иноятулло Эргашев бо мо дар сари як пиёла чой сўҳбат орост. Аз кору бор ва обу ҳавои водии Фарғона пурсон шуд ва ҳазломезона гуфт, ки ў домоди водии Фарғона аст. Ҳангоми хондан дар донишкадаи тиббии Андиҷон ба духтари зебои ўшӣ дил бастаасту ўро ба Зомин овардааст.

Мо дар ҳар ҳол аз сиҳҳатгоҳ пурсон шудем. Сардухтур нақл кард, ки он соли 1988 ба истифода супурда шудааст ва аз сатҳи оби баҳр дар 2000 метр баландӣ воқеъ мебошад. Аз Тошканд 270 километр, аз Самарқанд 210 километр ва аз маркази Ҷиззах 114 километр дур аст.

Сохти сиҳҳатгоҳ ба нисфи киштӣ монанд буда, барои истироҳаткунандагон хеле қулай мебошад, субҳ то шом офтоби оламтоб нурпошӣ мекунад. Ба талаботи стандарти ҷаҳонӣ пурра ҷавоб медиҳад.

Сиҳҳатгоҳ аз моҳи апрел ба қабули мизоҷон сар мекунад ва то моҳи октябр фаъол аст. Зимистони ин ҷо чандон сард нест, ҳарорати ҳаво 3 дараҷаро ташкил медиҳад, дар моҳҳои июн ва июл ҳангоми тафси рўз фақат 25 дараҷа гарм мешавад.

Сиҳҳатгоҳ ба 500 нафар истироҳаткунанда пешбинӣ шудааст. Хонаҳои дамгирӣ ба ду нафар мувофиқ шудаанд, бо оби гарму хунук ва ҳамаи анҷомҳои зарурӣ пурра таъмин мебошад. Клуб, китобхонаи ғанӣ, хонаҳои дамгириву видеосалон, варзишгоҳ ва ғайра дар хизмати истироҳаткунандагонанд.

Усулҳои климотопрофилактика ва климототерапевтӣ истифода мешаванд. Аз ин ҷост, ки аз доруву дармон қариб истифода намебаранд.

Манбаи муолиҷа асосан иқлими кўҳистон аст, - мегўяд акои Иноятулло.

Баробари ин беморон тавассути ванна ва душ низ табобат мегиранд. Хусусан аз ваннаи сунъӣ, ваннаи хушбўйии йоддор, ЛФК, массаж, сауна, ҳавзҳои шиноварӣ, галокамера ва фитобар васеъ истифода бурда мешавад.

Кабинетҳои физиотерапея, ки беш аз 15 -тоанд дар хизмати истироҳаткунандагон мебошанд.

Ҳамшираҳои шафқати хушмуомила аз зумраи Жаннахон, Умедахон, Гулсанам, духтурон Маҳмудҷону Абдусамад ва дигарон ба корафтодагон дилбардору марҳами дарданд.

Ба ин ҷо аз вилоятҳои Бухоро, Самарқанд, Тошканд, Андиҷон, Хоразм ва ғайра низ барои дамгирӣ меоянд.

Оре, табиати зебову обу ҳавои софи диёри ҳамешабаҳорамон доруву дармони ҳама гуна касалиҳост. Исботи онро аз сиҳҳатгоҳи «Зомин» метавон дарёфт.

Каримҷон МУҲИДДИНОВ, паёмнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Фарғона.

Ўзбекистон дар «ЭКСПО-2005»

Баъд аз 2 сол дар музофоти Аичии Ҷопон виставкаи умумиҷаҳонии «ЭКСПО-2005» баргузор мегардад.Ба ҳамин муносибат дар Токио муаррифсозии виставкаи дарпешистода ба амал омад. Дар он ҷонишини якуми вазири иқтисодӣ, савдо ва саноати Ҷопон С.Паканчи, саркомиссари виставкаи номбурда Т.Ватанаба, раиси Ассотсиатсияи Ҷопонии виставкаи умумиҷаҳонӣ Ш.Тойода, инчунин Сафири Фавқулодда ва мухтори Ўзбекистон дар Ҷопон М.Очилов ҳузур доштанд.

Бояд тазаккур дод, ки дар байни 72 мамлакати иштироккунандаи виставкаи мазкур, ки дар Аичи намоиш дода мешавад, маросими оғози муаррифсозии он ба Ўзбекистон супурда шуд. Иштирок дар ин виставка ба Ўзбекистон имконияти бори дигар намоиш додани бурдбориҳои ҷумҳурият дар соҳаи сотсиалию иқтисодӣ, илмӣ-техникӣ ва маданият, ки баъди соҳиб гаштани истиқлол Ўзбекистон ба даст овардааст, намоиш доданро фароҳам меоварад. Ҳеч шубҳае нест, ки салоҳияти инветсионию туристӣ, анъанаҳои бисёрсоҳа ва маданияти воло, табиати ба худ хоси Ўзбекистон иштирокдорон ва меҳмононро бефарқ намегузорад. Дарвоқеъ, Ўзбекистон аз соли 1997 боз аъзои комилҳуқуқи Бюрои умумиҷаҳонии виставкаҳо мебошад. Ўзбекистон ҳамчун давлати мустақил дар виставкаи «ЭКСПО-93», ки дар Куриё намоиш дода шуда буд, иштирок дошт. Дар он виставка Ўзбекистон ба гирифтани медали нуқра сазовор гашта буд. Соли 2000-ум бошад, ҷумҳурияти мо ба дипломи фахрии виставкаи дар Ганновер ба амал омада соҳиб гашта буд. Дар виставкаи Аичи бештар ба масъалаҳои ҳифзи муҳити атроф эътибор дода мешавад. Алҳол ин масъала дар маркази диққати тамоми ҷаҳониён мебошад. Аз ин рў дар Аичи гузарондани виставка беҳуда нест. Зеро вай яке аз музофотҳои зебоманзари Ҷопон мебошад.Ғайр аз ин аз павилионҳои виставка муваффақиятҳои солҳои охир ба дастовардаи соҳаи энергетика, саноати ҷустуҷўҳои маъданҳои кўҳӣ, натиҷаҳои тадқиқотҳои соҳаи биологӣ, кайҳонӣ, инчунин ахбори технологӣ низ ҷой мегирад. Мувофиқи пешгўиҳои ташкилотчиёни виставкаи номбурда ҳангоми намоиш онро беш аз 15 миллион нафар тамошо хоҳад кард.

Б. АЛИМОВ.
ОИ «Ҷаҳон».

Муташаккилона мегузарад

16 ҳазор нафар бачагони вилояти Бухоро дар 20 маскани наздишаҳрӣ ва 42 маскани бачагонаи наздимактабии солимгардонӣ истироҳат мекунанд. Дар ин бора дар маҷлиси комиссияи вилоятӣ оид ба солимгардонии соли 2003 сухан рафт, ки таҳти сарпарастии ҷонишини ҳокими вилоят Мизроб Бўронов гузашт.

Дар бахши якуми солимгардонӣ 4700 нафар бача истироҳат мекунад. Ва онро раиси кумитаҳои иттифоқҳои касабаи вилоят Саида Сайфуллоева дар маҷлиси мазкур баён намуд.

Ҳамчунин дар маҷлис таъкид гардид, ки ба мавсими истироҳати тобистона тайёрии пухта дида шуд ва дар ин бобат саҳми васоятгарон калон аст. Мақомоти инспексияи давлатии назорат аз болои бехатарии ҳаракат дар роҳ, иттифоқҳои касаба, тандурустӣ барномаи аниқро оид ба истироҳати тобистона таҳия намудаанд. Тамоми масканҳои солимгардонӣ аз тармим хушсифат баровара, бо таҷҳизоти зарурии ошхонагӣ ва варзишӣ муҷаҳҳазанд, тарбиятдиҳандагон, инструкторони варзишӣ интихоб гаштаанд.

Ва он имконият медиҳад, ки таътили тобистонаи бачагон муташаккилонаву пурмазмун гузарад.

А.АВЕЗОВ, мухбири худамон.

Дастовези зану фарзандон

Ё ХУД ГӮШАИ НАВ ДАР ОСОРХОНАИ ЁДГОРИИ УСТОД С.АЙНӢ

Эълон шудани Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Абдуғаниевич Каримов дар бораи бо ордени «Барои хизматҳои бузургаш» («Буюк хизматлари учун») мукофотонида шудани марҳум устодони адабиёт ва санъат, ки ба рушди фарҳанги миллии ӯзбек саҳми бузург гузоштаанд, аз ҷумла устод Садриддин Айнӣ, мо— кормандони осорхонаи ин нависандаи забардастро ниҳоят хушнуд намуд. Бо мукофотҳои олии Ватан тақдир шудани инсонҳои бузург ва мисли устод Садриддин Айнӣ бисёр рамзист ва дорои аҳамияти тарбиявист. Зеро фарзандони асили халқ муборизони роҳи Истиқлол дар кишвари мо ҳеҷ гоҳ фаромӯш намешаванд.

Аз вафоти устод Садриддин Айнӣ 40 сол гузашта бошад ҳам, халқи олам, аз ҷумла мардуми Ӯзбекистон ҳамеша ӯро ёд мекунанд, бузург медоранд. Ба осорхонаи устод Айнӣ ташриф овардани садҳо, балки ҳазорҳо нафар меҳмонони хориҷию таҳҷоӣ, ба ҳаёту осори адабии вай беш аз пеш таваҷҷӯҳи хосса зоҳир намудани онҳо далели ин гуфтаҳост.

Албатта, ходимони осорхона дар навбати худ аз таҳти дил мекӯшанд, ки мухлисони устод аз тамошои экспонатҳо дар бораи ҳаёт ва эҷодиёти ӯ маълумоти бештаре гиранд. Шумораи экспонатҳо торафт афзун шуда, гӯшаҳои нав ба нав ташкил мегарданд.

Яке аз гӯшаҳои навташкилгардида — ин гӯшаи «Намунаҳо аз асарҳои аҳли оилаи Садриддин Айнӣ» мебошад. Агар маводу материалҳои гӯшаи навро дастовези фарзандону наздикони устод ба тӯи қадршиносии ӯ гӯем, хато намешавад. Чӣ тавре ки маълум аст, оилаи Айнӣ яке аз оилаҳои аҳли илму адаб ва санъатшинос аст. Устод аз худ на фақат осори гаронбаҳои илмию адабӣ, балки ворисони илму адабдӯст ба ёдгор мондааст.

Ҳамсари устод — Салоҳатбону ҳам адабиётшинос буда, ёрдамчии наздиктарини Айнӣ ҳисоб меёфт. Мувофиқи нақли наздикони Айнӣ агар устод ба равшании маънии ягон калима ё ибораe шубҳае кунанд, дарҳол аз ҳамсарашон мепурсидаанд ва ҷавоби амиқе мегирифтаанд. Ҳамин тавр, Салоҳатбону ҳам соҳиби илму адаб будаанд, ки баъди сари устод чанд маҷмуаи ашъори Айниро таҳия ва чоп намудаанд.

Духтари калонии устод — Холида олимаи адабиётшинос, бедилшинос аст. Рисолаи «Абдулқодири Бедил ва достони «Ирфон»—и ӯ»-ро дар гӯшаи «Асарҳои фарзандони Айнӣ» ҷой додем. Асари дигараш «Ҳаёт ва эҷодиёти Садриддин Айнӣ» аст, ки дар он муаллиф дар бораи ҳаёту фаъолияти эҷодии падар то даврaи вопасин нақл менамояд.

Духтари хурдии устод — Лутфия олимаи санъатшинос аст. Асарҳои ба санъат бахшидаи вай «Санъати Республикаи Тоҷикистон», «Очеркҳо дар бораи рассомони Тоҷикистон» ва ғайраҳо гӯшаи нави осорхонаро рангину пурмазмун месозанд. Лутфия Айнӣ ҳоло ходими калони илмии Институти таърихи Академияи улуми Тоҷикистон аст.

Писари устод Садриддин Айнӣ — академик Камол Айнӣ олими забардасти давр буда, мисли падар хеле сермаҳсул аст. Камол Айнӣ муаллифи даҳҳо монографияю асарҳои тадқиқотӣ ва садҳо мақолаҳои илмӣ аст. Китобҳои ба чоп омода намудаи ӯ «Бадриддин Ҳилолӣ», «Бадоеъ-ул-вақоеъ», «Гул ва Наврӯз» ва ғайраҳо аз хизмати бузурги ӯ дар омӯзиши осори ниёгон шаҳодат медиҳанд.

Ҳамсари Камол Айнӣ — Муқаддима Ашрафӣ (фарзанди бастакор ва дирижёри машҳури Ӯзбекистон Мухтор Ашрафӣ) низ дар майдони илм аз шавҳараш монданӣ надорад. Вай доктори илми санъатшиносӣ, профессор буда, дар таҳқиқи санъати ороиши китобҳои ниёгонамон ва мероси мусаввирони бузурги халқамон хизмати босазо дорад. Асарҳои зиёди Муқаддима Ашрафӣ хусусан, «Аз таърихи инкишофи миниотюраи Эрон дар асри XVI», «Мактаби миниотюраи рангтасвири Бухоро дар асри XVI», «Саломон ва Абсол»-и Абдураҳмони Ҷомӣ (ҳамроҳи Камол Айнӣ) ва ғайраҳо дар ин бора нақл мекунанд.

Гӯшаи нави осорхона «Намунаҳо аз асарҳои фарзандон ва дигар аҳли оилаи Айнӣ» гӯё аҳли хонадони устодро, ки замоне дар ин ҳавлии табаррук зиндагии хушу хурраме доштанд, ба таври рамзӣ ба табрики ҷашни 125-солагии падар дубора гирди ҳам овард.

Дар омади гап гӯем, ки нафақат гӯшаи нав ташкил ёфт, балки ҳавлии устод файзи тоза ёфт. Шикасту рехти ҳавлӣ дубора таъмиру реставрация шуд. Ҳоло ҳавлӣ чун замони ҳаёти устод Айнӣ тозаю озода, сариштаю ботартиб буда, ба назар чунин мерасад, ки устод навакак берун рафтаастy ҳоли ҳозир омада мемонад...

Мартаба ҒАНИЕВА,
роҳбаладі музейи ёдгории С.Айнӣ,
шаҳри Самарқанд.

ДОМОД ДАР БОЛОХОНА...

Ё САҲИФАҲОЕ АЗ КИТОБИ ХОНАДОРШАВИИ УСТОД АЙНӢ

Сухан чун аз хонадоршавии устод С.Айнӣ меравад, беихтиёр сабабгору мададгор ва тақдирҷунбони бахти оилавии Садриддин Айнӣ педагоги машҳуру аввалини Самарқанд Абдуқодир Шакурӣ ба ёд меояд. Ин буд, ки баъди ба Музейи ёдгории С.Айнӣ табдил ёфтани ҳавлии устод камина бо таклифи муаллими мӯҳтарам Абдулҳамид Пӯлодӣ ҳамроҳи дӯсту рафиқи меҳрубонам, устоди Донишгоҳи давлатии Самарқанд Рауфҷон Маъруфӣ (ҷои ҳардуяшон шоистаи ҷаннат шавад) сӯи хонаи Абдуқодир Шакурӣ равона гардидем. Аҳли оилаи муаллим Шакурӣ моро хушнудона истиқбол намуданд. Ҳамсари муаллим Шакурӣ—зани поктинату нуронӣ муаллима Муяссарахоним, ки аслан амакбачаи Шакурӣ будаанд, ба мо дар бораи муносибатҳои устод Айнию муаллим Шакурӣ ва умуман аҳли хонадон чунин нақл намуданд:

Бо муаллим Абдуқодир Шакурӣ устод С.Айнӣ ҳанӯз солҳои ҳазору нӯҳсадум шиносоӣ дошт. Солҳои 1908—1910 муаллим Шакурӣ дар хонаи худ мактаби усули нав кушода, фарзандони халқро саводнок менамуданд. Вақти имтиҳонсупории хонандагон бошад, ба таври намунавӣ ташкил мегардид, ки дар он падару модарон ва меҳмонон аз шаҳрҳои дигар низ таклиф карда мешуданд. Дар яке аз чунин имтиҳонгирии намунавӣ аз шаҳри Бухоро меҳмонҳои бисёре омаданд, ки дар байни онҳо устод Айнӣ низ буд. Ана аз ҳамон солҳо сар карда, дӯстии устод С.Айнӣ бо муаллим Шакурӣ оғоз ёфту рӯз то рӯз мустаҳкам гардид. С.Айнӣ аз мактаби усули нави муаллим Шакурӣ илҳом гирифта, дар Бухоро низ мактаби усули нави худро ташкил намуданд.

Баъди ба Самарқанд омадан С.Айнӣ чанд муддат дар мактаби Шакурӣ кор карданд ва дар хонаи мо истиқомат намуданд. Муаллим Шакурӣ ба устод Айнӣ ҳаматарафа ёрӣ мерасониданд.Ману Шакурӣ зимнан дар тараддуди хонадорсозии устод будем.

Ниҳоят рӯзе муаллим Шакурӣ ба Айнӣ нияти неки худро ошкор намуданд. Айнӣ бошанд, барои зангирӣ дар даст надоштани маблағи зарурӣ, ба замми ин номаълум будани арӯсшавандаро пеш оварданд.

Муаллим Шакурӣ ба устод аз ҷиҳати моддӣ ёрӣ расониданашон ва тайёр будани арӯсшавандаро изҳор карданд. Домло Айнӣ дар ҳайрат монда, кӣ будану нишон додани келиншавандаро илтимос намуданд. Мо розӣ шудем. Арӯсшаванда — Салоҳатбону аз хешу ақрабоямон буд, ки дар хонаи мо истиқомат дошт ва ба корҳои ман ёрӣ мерасонид. Секаса нақшаи арӯсбиниро кашидем. Коргоҳи Шакурӣ дар болохонаи ҳамшафати хонаи шишти мо буд. Болохона бошад, тирезаи хурде дошт, ки аз он саҳни хонаи поинро дидан мумкин буд. Муаллим Шакурӣ ва С.Айнӣ ба болохона баромада, назди тиреза «камин» гирифтанд. Ман Салоҳатбонуро ба наздам даъват намуда фармудам, ки аз зери сандуқи таҳмони хона табақро гирифта ба сари оташдон барад. Ӯ аз асли гап бехабар бо майли хотир аз пешгоҳи хона табақро гирифта, ба сари оташдон бурд. С.Айнӣ аз болохона духтарро муддаои дил тамошо карданд. Баъди берун рафтани Салоҳат муаллим Шакурию домло Айнӣ аз болохона фуромаданд. Мо аз Айнӣ маъқул ё номаъқулии арӯсшавандаро пурсидем, он кас дар ҷавоб гуфтанд:

— Духтар дуруст-куя, пояш каме мелангидааст-дия...

Муаллим Шакурӣ бошанд, шӯхиомез далолат карданд:

— Домло Айнӣ, шумо аҷиб будед. Ин ба зебу таровати арӯсӣ боз як ҷозибае мебахшад. Шумо як тасаввур кунед. Занҳо келинро оpoю торо медиҳанд. Мӯйҳои ӯро майда бофта, ба нӯгаш пӯпаки зангӯлаҳои нуқрадор меовезанд. Шумо дар хона нишаста кор мекунед, арӯс дар атрофатон парвона. Шумо аз кӯча ба ҳавлӣ медароед — арӯс ба пешвозатон хиромон мебарояд. Мехиромад ва пояш андаке ба сӯе мойил мешаваду мӯяш гоҳ ба чапу гоҳ ба рост мавҷ зада, зангӯлаҳои пӯпак ҷангар-ҷунгур садо дода, дилатонро гум мезанонад...

Домло Айнӣ ба ҷои ҷавоб табассуме намуда, бо ин розигии худро изҳор намуданд.

Ҳамин тавр, тӯй барпо гашт. Рӯзҳои аввалини домодию арӯсии Садриддин Айнӣ ва Салоҳатбону ана дар ҳамин ҷо гузаштааст, — гӯён Муяссарахонум ба мо хонаи бо мурури замон футурёфтаро нишон дод.

Он хона ба назари мо мисли қасри забарҷади пурасрор намуд. Ҳамагон муддате хомӯшу соате чашм ба дару тирезаҳои хона дӯхта гӯшу ҳуш мондем, ки гӯё ҳозир мӯъҷизае рӯй медиҳаду аз хона устод Айнӣ дар бар ҷомаи домодӣ ва аз дунболашон Салоҳатбону бо зебу зиннати арӯсӣ пӯпакҳои нуқраашро ҷангарҷунгуркунон мебарояд...

Абдукарим ҒАНИЕВ,
мудири музейи ёдгории С.Айнӣ,
шаҳри Самарқанд.

УСТОД АЙНӢ – ЗИНДАИ ҶОВИД

Ботурхон ВАЛИХОҶАЕВ
Академики Академияи улуми Ӯзбекистон.

Устод Айнӣ бо хизматҳои бузурги худ баҳри рушду камоли чӣ адабиёти бадеӣ ва чӣ илми адабиётшиносии тоҷику ӯзбек ҳиссаи шоиста ва арзандаe гузоштаанд.

Осори ба адабиётшиносӣ, яъне ба омӯхтани таърихи бои адабиёти тоҷик ва ӯзбек бахшидашудаи устод Айнӣ бо умқи илмӣ, мӯътамадии манбаъҳо, хулоса ва мушоҳидаҳои асоснок шоистаи ибрат ва намуна буданд ва чунин хоҳад буд. Сабаби ба ин гуна сифатҳо ноил гардидани онҳо дар он аст, ки устод Айнӣ таълими дақиқи мадрасаро гирифта, забонҳои арабӣ, тоҷикӣ ва ӯзбекиро мукаммал аз худ карда, дар муҳити илмию адабии олим ва шоири номӣ Шарифҷон Садри Зиё, Абдурауф Фитрат ва ғайра ҳамчун олим ва адиб ташаккул ёфта буданд. Ин муҳити илмию—адабие буд, ки баъдҳо дар Самарқанд бо иштироки Маҳмудхоҷа Беҳбудӣ, Сайид Аҳмад Васлӣ, Аҷзӣ—Сиддиқӣ, Нақибхон Туғрал, Масеҳои Тамҳид идома дошт. Ин ҳама ашхоси номӣ дар фаъолияти илмию адабӣ нуктасанҷӣ ва маърифатро шиори худ қарор дода буданд. Аз ин ҷост, ки устод Айнӣ дар тадқиқоти масъалаҳои гуногуни таърихи адабиёт ҳамин маромро идома медоданд. Оиди ин мавзӯъ ба муносибати 100 солагии зодрӯзи устод Айнӣ роқими ин сатрҳо бо ҳаммуаллифии Раҳим Воҳидов рисолаe ба унвони «Муҳаққиқи бузурги ду адабиёт» (Душанбе, Ирфон, 1978) интишор кунонида буд ва баъд ба забони ӯзбекӣ низ рисола («Навоий ижоди — илҳом манбаи», (Тошкент, Фан, 1981) ба чоп расидааст. Дар ин рисолаҳо таъкид шуда буд, ки аввалин асаре, ки устод Айнӣ оид ба таърихи адабиёт таълиф кардаанд, «Намунаи адабиёти тоҷик» мебошад, ки соли 1926 бо ҳуруфоти арабӣ нашр шудааст.

Устод Айнӣ дар «Намунаи адабиёти тоҷик» таърихи ҳазорсолаи адабиётро дар мисоли бештар аз дусад муаллиф шарҳ намудаанд. Устод Айнӣ аз Абу Абдулло Рӯдакӣ то Абулқосим Лоҳутӣ намунаи осор ва маълумоти тарҷумаи ҳолӣ оварда, таърихи таҳаввул ва инкишофи адабиётро офаридаанд. Дар ин маҷмӯа—тазкира осори шоирони Мовароуннаҳр—Ӯзбекистон ва Тоҷикистони кунунӣ ҷои асосиро ишғол намудааст. Азбаски дар ин макон ҳаёти илмию адабӣ ба забонҳои тоҷикӣ ва ӯзбекӣ ҷараён дошт, намунаи осори тоҷикии адибони ӯзбек мисли Алишер Навоӣ, Бобораҳим Машраб, Нодира, Шавқии Каттақӯрғонӣ ва ғайра низ аз «Намунаи адабиёти тоҷик» ҷой гирифтаанд. Устод Айнӣ дар «Намуна» аз осори ҳокимони шоиртабъ Абулқосими Бобур, Абдуллохон ибни Искандархон, Субҳонқулихон ва дигарон низ порчаҳоро дарҷ намудаанд. Ин аз он гувоҳӣ медиҳад, ки устод Айнӣ дар ҳамон замон рангорангии ҷараёни адабиро идрок намудаанду онро сабт кардаанд.

Дар «Намуна» осори шоирон ва адибони мовароуннаҳрӣ, ки берун аз он марз оиди онҳо маълумот дастрас набуд, оварда шудааст, ки ин аҳамияти онро хеле афзудааст. Аз ин ҷост, ки олим ва адиби номии Эрон Саид Нафисӣ оиди «Намуна»—и устод Айнӣ чунин фармудааст: «Нахустин китоби вай (устод Айнӣ), ки ба дастам расид, «Намунаи адабиёти тоҷик» буд. Қисмате аз ин китоб, ки шомили шарҳи ҳол ва мунтахаби осори шоирони Осиёи Миёна пас аз давраи темурӣ буд, таваҷҷӯҳи маро беш аз қисматҳои дигар ҷалб кард, зеро ки дар Эрон мо аз ин сарояндагон бехабар будем».

«Намунаи адабиёти тоҷик» аввалин тадқиқоте буд баҳри офаридани таърихи ҳазорсолаи адабиёти тоҷик. Ин ташаббуси устод Айнӣ баъдҳо аз тарафи Абдулғанӣ Мирзоев, Холиқ Мирзозода, Камол Айнӣ, Расул Ҳодизода, Аълохон Афсаҳзод, Садрӣ Саъдиев ва дигарон идома ёфт ва очеркҳо, таърихҳо, рисолаҳои бонуфузе ба майдон омаданд. Бояд хотирнишон кард, ки ба майдон омадани «Намуна»-и устод Айнӣ таконе буд баҳри офаридани «Намунаи адабиёти ӯзбек». Абдурауф Фитрат, ки устод Айнӣ ӯро бисёр эҳтиромаш мекарданд, ин вазифаро ба ӯҳдаи худ гирифта, маҷмӯаи «Ӯзбек адабиёти намуналари» («Намунаҳои адабиёти ӯзбек»)-ро тартиб дод ва соли 1928 интишор гардонид.

Баъд аз офаридани «Намунаи адабиёти тоҷик» уфқи ҷустуҷӯҳои илмии устод Айнӣ боз ҳам фарохтар гардид. Дар натиҷа мақола ва рисолаҳои бисёре оиди Абӯ Абдулло Рӯдакӣ, Абулқосим Фирдавсӣ, Абӯ Алӣ ибни Сино, Саъдии Шерозӣ, Алишери Навоӣ, Зайниддини Восифӣ, Абдулқодири Бедил, Муҳаммад Аминхоҷа Муқимӣ ва ғайра ба майдон омаданд.

(Давомаш дар саҳ.4)

Ӯ ҷони одам аст

Намедонам дар синфи ду, ё се мехондам. Боре мудири мактаб дар ҷамъомади пагоҳӣ, ки ҳар рӯз пеш аз дарс мегузашт, аз рӯи одат аҳамияти илму ҳунар, одобу ахлоқ гап зада, дар охир рӯзномаеро нишон дода пурсид:

— Бачаҳо, ин газетаро медонед?

— Медонем, «Ҳақиқати Ӯзбекистон»!, — ҷавоб доданд хонандагони синфҳои болоӣ.

— Дар ин газета чоп шудани хабару мақолаи ягон хонанда ё муаллими мактабамонро дидаед?

— Не, надидаем!— Ман ҳам дар ёд надорам, — гӯён мудир илова кард. — Лекин имрӯз хабари талабаи мо Ҳикматулло Ӯзбеков чоп шудааст. Офарин Ҳикматулло! Кани, пеш баро!..

Нигоҳи ҳама ба сӯи Ҳикматулло, ки қадаш базӯр то китфи ҳамсинфонаш мерасид, дӯхта шуд. Дар он лаҳза ба назари ман ӯ якбора хеле калон шуда, аз ҳама болою баланд намуд. Албатта, барои ин сабабе доштам. Ман ба ҳамсинфонам бо фахру ғурур гуфтам:

— Ин кас акои ман!

— Акои чӣ? Писартағоят, мешавад, — гуфтанд ҳолдонҳо.

— Писартағо, лекин ако! — ман ҳам паст наомадам...

Аз он пас хабару мақолаҳои Ҳикматулло Ӯзбеков зуд—зуд дар рӯзномаҳои «Ҳақиқати Ӯзбекистон», «Пионери Тоҷикистон», ҳатто ба рӯзномаи ӯзбекии ноҳиявӣ «Шарқ тонги» рӯи чопро медиданд. Дар пайравии ӯ дигарон ҳам хабару мақоланавис шуданд. Аз ҷумла, камина ҳам. Ҳама гумон дошт, ки Ҳикматулло баъди мактаб ҳатман ба факултаи журналистӣ дохил шуда, аз паи ин касб меравад.

Дигаронро намедонам, вале маро ӯ баъди хатми мактаб ба ҳайрат гузошт. Ӯ ҳуҷҷатҳояшро ба Донишгоҳи тиббии Самарқанд супурда, аз имтиҳонот бомуваффақият гузашт. Ба таааҷҷуби ман бо шӯхӣ ҷавоб дода буд:

— Фарқаш чӣ? Мухбир нею духтур мешавам.

Аз он замон солиёни зиёд гузашт. Ҳ.Ӯзбеков дар соҳаи тиб ҳам одами тасодуфӣ набуданашро нишон дод. Ҳам дар деҳкадаи дурдаст — Ингичкаи вилояти Самарқанд кор карду ҳам дар марказ. Аз духтури оддӣ то вазифаҳои мудири поликлиника ва сардухтури беморхонаи деҳкадаи кончиёни Ингичка расид. Дар байни духтурони на фақат ноҳия, балки вилоят обрӯю эътибор ёфта, ҳамчун табиби ҳозиқу роҳбари кордон ном баровард. Сифатҳои хуби касбию ташкилотчигиашро дида, ӯро ба комиссияи экспертии меҳнатию тиббии вилоят ба кор даъват намуданд. Чанд сол аст, ки дар ин ҷо ба сифати эксперт—сартерапевти комиссияи вилоятӣ фаъолият нишон медиҳад. Вале дер гоҳ моро саволе ором намегузошт. Чи туру чӣ рафт, ки ӯ мухбир нею духтур шуд?

— Гоҳо дар ҳаёт лаҳзаҳое мешавад, ки,— он рӯзҳоро ба ёд оварда мегӯяд Ҳ.Ӯзбеков, — роҳи зиндагӣ сарнавишту тақдири инсонро билкул дигар месозад.

Дар синфи даҳум мехондем. Боре дар мактаб ҷамъияти Салиби Сурх мусобиқае гузаронд. Дар мусобиқа ман ба сифати санитар иштирок намудам, ки бояд ба беморону маҷрӯҳон ёрии аввалини тиббӣ мерасондам. Бозию мусобиқа бо роҳи худ. Ман ҳангоми ба «маҷрӯҳе» ёрии аввалин расонидан як лаҳза тасаввур намудам, ки агар ҳоло машқ нею ҷанги ҳақиқӣ бошад чӣ мекардам. Дар наздам инсон барои ҳаёту зиндагӣ талош мекарду ман бошам, оҷизона ёрие дода наметавонистам.

Аз ҷанг маҷрӯҳ гаштани падарам, бемории бобою модаркалонам ҳама—ҳама дар як они воҳид аз пеши назарам гузашта,маро ба ларза оварданд. Ман аз майдони мусобиқа бо қарори қатъӣ баромадам:

— Духтур мешавам, ҳатман духтур!

Ана ҳамин тавр, мухбир нею духтур шудам. Насибу тақдир будааст.

Насибу тақдир ӯро ба соҳаи тиб бурд. Дар донишгоҳ бад намехонд. Ҳама гумон дошт, ки Ҳикматулло ба аспирантура дохил шуда, аз паи кори илмӣ мешавад. Вале ӯ боз ҳам роҳи дигарро пеш гирифт. Аз шаҳр ба деҳкадаи дурдаст рафт.

Боз ҳама ҳайрон.

Чаро?

— Устодонам академик И.Зокиров, олимони тиб Л.Холиқова, Абдуллоев ва дигарон мудом талқин мекарданд. Ҳар олими тиб бояд сароғоз таҷрибаи корӣ андӯзад. мустақилона ба хулосаи дурусти тиббӣ омада тавонад.

Дар деҳаи дурдаст ба умеди ҳамкорони ботаҷриба намешавӣ. Маҷбурӣ, ки дар болои худ кор кунӣ. Ба ҳар вазъият худро омода месозӣ. Боз дар он ҷо мутахассисони гуногунсоҳа камшуморанд. Ҳатто баъзе мутахассисон нестанд. Беморӣ бошад, аз ту намепурсад, ки дар бемористон чунин мутахассис хаст ё не. Агар набошад маҷбур ҳастӣ ба вай ақалан ёрии аввалини тиббӣ расонӣ. Вале барои ин ҳам донишу таҷриба лозим.

— Рӯзи аввали ба Ингичка омаданам касе набуд, ки ӯро шиносаму салом диҳам. Ҳоло дар деҳкада хонае нест, ки агар ҳатто об гарм кунанд, маро бехабар монанд. Ман дар ин ҷо на фақат кору таҷриба омӯхтам, балки дӯстони зиёд ёфтам. Агар гӯям, ки на фақат ҳар сокини деҳкада, балки вазъи саломатии хурду калонашро қариб бехато медонам, муболиға намешавад.

— Ако, фақат ҳамон машқу мусобиқаи «Салиби Сурх» боис шуду касби духтуриро ихтиёр кардед, ё боз ягон сабаби дигар ҳам буд?

— Модаркалонамонро ёд дорӣ?

— Албатта.

— Гапу корашонро чӣ?

— Кадомашро?

— Ба об туф накун гуноҳ аст, мегуфтанд.

— Бале дар ёдам.

— Боз мегуфтанд: ба замин хат накаш, ки ҷонаш дард мекашад.

«Гурбаро озор надеҳ — убол».

«Сагро задан гуноҳи сахт».

«Бо дасти нoшуста хӯрок нахӯр».

«Чои наҷӯшидаро дам накун» ва ғайраю ва ҳоказо.

Ё чӣ тавр бо сӯзан хори ба пои мо халидаро кашиданашонро ба ёд овар. Агар ба чашми мо гарде дарояд, чи мекарданд?

— Ба милки чашм тухми маврак мегузоштанд.— Бале, ман то ҳанӯз ба хосияти тухмаки маврак ҳайронам. Ҳаҷмаш аз донаи арзан калон. Вале ба даруни чашм андозӣ озоре нест. Баръакс роҳат меёбӣ.

Ана ҳамин хел гапу корҳо низ шояд сабаб шуда бошанд. Тарбияи тиббӣ ва экологии модаркалонам ба хуни мо даромада, дар қаъри дил орзуи духтуриро бедор ҳам карда бошад аҷаб не.

Вале имрӯз дар оила тарбияи тиббӣ хеле костааст. Фақат баъди кор аз ҳад гузаштан саломатии худу наздиконро ба ёд меорем.

Бисту панҷ сол аст, ки қариб ҳар рӯз бо чунин бемору бемордорон рӯ ба рӯ меоям.

Дар оғози беморӣ бепарво мешаванд. Барои дорухарӣ пул нест гуфта баҳона ҳам меоранд. Борҳо бо чунин касон дучор омадаам.

Пои кӯдаке ба тарбод гирифтор буд. Аз беэътибории падару модар албатта. Арзон гуфта пойафзоли намкаш харидаанд. Гӯё пулашон набудааст. Баъди чанд моҳи табобат рӯзе маро ба хатнатӯи писарашон хабар карданд. Ба тӯйхона рафта хандаам омад. Одами бешумор. Дегҳои қатор. Нӯшокӣ беҳисобу бебаркаш. Ба раққоса пулҳои шараққосӣ мечаспонанд.

Баъди тӯй ӯ боз оҳу вахкунон ҳамроҳи писараш омад, ки пои ӯ шабҳо ором хоб намедиҳад. Ба мардак тавсияҳо дода, муолиҷа таъин кардам. Боз аз бепулӣ нолид.

— Дар тӯй хеле сахӣ будед-ку? — нимҳазлу нимҷиддӣ гуфтам ба ӯ.

— Ба қатори кӯп-дия. Ҳар рӯз тӯй намекунем. Ба ҳар йигит як бор насиб мекунад.

— Зиндагӣ чанд бор насиб мекунад? Саломатӣ чӣ? Магар ба ҷои дабдабаю исрофкории нозарур фарзандонатонро хуб хӯронда хуб пӯшонед беҳтар нест. Мардум тӯйро хуб рафт. Шумо боз чӣ кӯдаки бемор мондед. Агар ба пули барои тӯй гундоштаатон ба писаратон сару либоси гарм, хӯроку ғизои даркорӣ харида медодед, бемор ҳам намешуд.

(Давомаш дар саҳ.4)

Тобистони хуррами бачаҳо

Нақшаҳо ба рӯи об баромаданд

Дар ноҳияи Бешариқи вилояти Фарғона ҳам ба истироҳати бафароғати тобистонаи бачаҳо диққату эътибор калон аст. Ва онро аз натиҷаҳои соли гузашта ҳам дидан мумкин аст. Соли 2002 дар масканҳои истироҳати мавсумии «Юлдуз», «Ғунча», «Шодлик», ки онҳо азони хоҷагиҳои ширкатии маҷмӯи агросаноати ноҳия ба ҳисоб мераванд, ба ҷои 1400 нафар 1561 нафар фарзандони коргарону хизматчиён бофароғат истироҳат намуданд. Аз он ҷумла, 714 нафар фарзандони оилаҳои камбисоту серфарзанд ройгон аз хизмати ин масканҳои истироҳат баҳра бардоштанд. Умуман ба ин корҳо 21396900 сӯм маблағ сарф гардида, аз он 9246600 сӯмаш аз маблағи суғуртаи иҷтимоӣ, боқимонда аз ҳисоби хоҷагиҳо гузаронида шуд. Яъне ҳар як фарзанд ба 16281 сӯм рост омад. Дар айни замон 44 нафар фарзандони коргарони заводи пахта дар маскани истироҳатии «Хонқиз» ройгон истироҳат намуданд.

Соли ҷорӣ низ барои бофароғат истироҳат намудани бачагон кулли шароит фароҳам оварда шудааст. Имсол дар масканҳои истироҳатии «Шодлик»-и хоҷагии ширкатии ба номи М. Мадаминов, «Юлдуз» -и хоҷагии ширкатии «Яккатут» бачагон дар чор баст истироҳат мекунанд. Аллакай бачагон дар басти аввал ба истироҳат шурӯъ намуданд. Ба онҳо тамоми чизи зарурӣ муҳайё карда шудааст. Дар айни замон дар назди мактабҳо масканҳои истироҳатии мавсумӣ барои 200 нафар хонанда ҳам дари худро боз намудаанд.

***Дар суратҳо: 1.** Мутассадиёни истироҳати бачагон ҳини муҳокимаи масъалаи умда. **2.** Дар даромадгоҳи масканҳои истироҳатии «Шодлик».*

Аксбардор: Т. МАҲКАМОВ.

Дастовези зану фарзандон

(Аввалаш дар саҳ.3)

Ҷолиби диққат аст, ки устод Айнӣ дар ҳар яки ин тадқиқоти намунавӣ на танҳо оиди рӯзгор ва осори шоирону адибон баҳс кардаанд, балки оиди масъалаҳои умдаи эҷодиёти онҳо, хизмати шоистаашон дар инкишофи намудҳои гуногуни адабӣ, асрори шеърофарӣ, шеърфаҳмӣ ва суханофарии эшон низ афкори ҷолиби диққатро изҳор намудаанд. Бинобар ҳар як тадқиқоти устод Айниро донишмандони номӣ бо камоли эҳтиром мепазируфтанд. Аз ҷумла, шарқшиноси шинохта Е.Э.Бертельс оиди монографияи «Мирзо Абдулқодири Бедил» чунин изҳори ақида намудааст:

«Ин китоб пеш аз ҳама якӯмин очерки муфассали ҳаёти Бедил аст, ки дар асоси маъхазҳои гуногуни таърихӣ, аз як тараф ва бештар дар асоси гуфтаҳои худи шоир, аз тарафи дигар, тартиб дода шудааст. Ин очерк як қатор каҷфаҳмиҳоеро, ки қариб дар ҳар як асари оид ба Бедил дида мешаванд, бартараф менамояд... Ин китоб, ба фикри ман, дар таърихи филологияи тоҷик роли калоне бозӣ мекунад».

Ин гуна ҳолро оиди тадқиқоти устод Айнӣ, ки ба рӯзгор ва осори Алишери Навоӣ бахшида шудааст, низ мушоҳида кардан мумкин аст. Маълум аст, ки монографияи «Алишер Навоӣ»—и устод Айнӣ соли 1948 интишор гардид ва он аз тарафи донишмандони ин соҳа бисёр пазируфта шуд. Дар асоси ин монография бе ҳимоя кардани диссертатсия ба устод Айнӣ дараҷаи илмии доктори илмҳои филологӣ ва унвони профессори кафедраи адабиёти ӯзбеки Донишгоҳи давлатии Ӯзбек (ҳоло ДД Самарқанд), ки он вақт устод мудири ин кафедра буданд, дода шуда буд. Ин бисёр ибратнок аст, яъне ҳар як тадқиқоти устод Айнӣ шоистаи ингуна дараҷаҳои илмӣ ва зиёда аз он аст. Бинобар устод Айнӣ узви фахрии Академияи улуми Ӯзбекистон, узви пайваста ва Президенти нахустини Академияи Улуми Тоҷикистон буданд. Хидмати устод Айнӣ дар соҳаи омӯхтани рӯзгор ва осори Алишери Навоӣ бо ин маҳдуд нест. Зеро устод Айнӣ оиди ин мавзӯъ мақолаҳои ҷолиб офарида «Хамса»—и ӯро ба тавре ба нашр омода карда буданд, ки он барои дилбохтагони осори ӯ хеле писанд омада, борҳо интишораш карда буданд: аввал соли 1940 бо ҳуруфоти лотинӣ, баъд соли 1947 бо ҳуруфоти кириллӣ дар нашриёҳои Тошканд ба дасти чоп расидааст.

Устод Айнӣ тадқиқи ҷараёни адабиро тадриҷан идома медоданд. Аз ин ҷост, ки эшон тадқиқи муҳити адабии Бухороро дар нимаи дуюми асри XIX ва аввали асри XX, ки худашон гувоҳи он буданд, ба тарзи ба худ хос дар «Ёддоштҳо» овардаанд. Дар ин ҷо оиди Аҳмади Дониш, Муҳаммад Сиддиқи Ҳайрат, Содиқхоҷаи Гулшанӣ, Абдулмаҷиди Зӯфунун, Яҳёхоҷа, Азизхоҷаи Азиз ва ғайра маълумоте оварда шудааст, ки онҳо дар дигар маъхазҳо дучор намегарданд. Ҷолиби диққат аст, ки муаллиф дар ин асар ҷараёни бедоршавӣ, худшиносии миллиро бо тадқиқи осор ва рафтори соҳибқаламон нуктасанҷона баён кардааст.

Оиди тадқиқоти илмии устод Айнӣ ҳар чи қадар сухан ронем, ҳамон қадар кам аст. Зеро онҳо аз таърифу тавсифи мо баландтаранд. Чуноне, ки мегӯянд:« он ҷо, ки аён аст, ҳоҷат ба баён нест».

Устод Айнӣ на танҳо худ машғули тадқиқоти илмӣ буданд, балки ҷавонҳои соҳибистеъдодро низ ба ин кор роҳнамоӣ мекарданд, маслиҳатҳо медоданд, роҳбарии илмии онҳоро дар ӯҳда доштанд. Вале на ҳама ҷавонҳо ба ин гуна илтифот ва ғамхориҳо сазовор мегардиданд. Онҳое, ки аз файзи назари устод Айнӣ баҳраманд шудаанд, дар рушди адабиётшиносӣ ҳиссаи арзанда гузоштанд. Аз ҷумла, академики Академияи улуми Ӯзбекистон Воҳид Абдуллоев, докторҳои илми филология, профессорон Саида Нарзуллоева, Раҳим Муқимов ва дигарон. Ҳоло набера ва абераҳои увайсии устод Айнӣ анъанаи эшонро идома медиҳанд ва сипосгузорӣ мекунанд, ки чунин фарзанди шоиста ва симои барҷастаи Ватан устоди онҳоянд.

Зиндаи ҷовид монд ҳар кӣ
накӯном зист,
К-аз ақибаш зикри хайр зинда
кунад номро.

Ӯ ҷони одам аст

(Аввалаш дар саҳ.3)

— Гапатон дуруст, — иқрор шуд падар. Аҷибанд мардуми мо, аҷиб. Хӯрду хобро фаромӯш карда шабу рӯз кор мекунанд. Пул меғундоранд. Сонӣ дар ду рӯзи тӯй ҳамаро бод дода, бедандонкоб мемонанд. Аз камхобию камхӯрию камғизоӣ ба дардҳои гуногун мепечанд. Сонӣ ба духтур зорӣ мекунанд, ки илоҷи дарди беморро биёбад. Буду нобудашонро фурӯхта дору меҳаранд. Агар дар вақташ ба қоидаи хӯрду хоб риоя карда аз паи обрӯталошиҳои беҳуда намедавиданд, кор ба духтуру дорухона оид намешуд. Аксар вақт ҳамин хел мешавад.

— Дар биступанҷсоли духтурӣ дар соҳаи нигаҳдории тандурустӣ чӣ корҳои хубу нохуб дидед?

— Пештар духтурон беморро аз рӯи ин ё он ихтисос қабул мекарданд. Ҳоло тартиби дигар ҷорӣ аст. Як духтур ҳама гуна беморро муоина карда, маслиҳату тавсия медиҳад, муолиҷа таъин месозад. Ӯ аз вазъи умумии саломатии мардум пурра бохабар аст. Ин имкон медиҳад, ки ҳар гуна беморӣ сари вақт табобату пешгирӣ шавад. Ман дар Ингичка аз вазъи умумии саломатии атрофиён бохабар будам. Аз ин рӯ табобати беморон сабуку осон мегузашт.

Боре шабона маро назди бемори вазнине бурданд. Ӯ диққи нафас буд. Дар бистари марг мехобид. Дар байни духтурон гапе машҳур аст, ки мегӯянд: агар ба некӣ ном мебарорам гӯӣ, диққинафасро табобат кун, агар бадном мешавам гӯӣ ҳам диққинафасро табобат кун.

Гап дар он ки ин беморӣ хеле нозук аст. Аз дард наҷот диҳӣ—ҳаёт мебахшӣ. Табобат карда натавонӣ — маргаш ногузир ва туро сабабгараш медонанд. Барои ҳамин на ҳар кас ба табобати бемории диққинафас ҷуръат мекунад. Азбаски ман аз вазъи умумии саломатиаш бохабар будам, бебокона усули муолиҷаеро ба кор бурдам, ки на ҳар табиб ба он ҷуръат мекунад. Барои ин боз мегӯям, аз вазъи умумии саломатии бемор огоҳ будан лозим.

— Ба духтурон шабу рӯз ором нест. Оё ин ба ҳаёти оилавиатон, тарбияи фарзандон таъсир намекунад?

— Оилаи моро оилаи шифокор гӯем, хато намешавад. Ҳамсарам Мунира Шамсиева— ҳамшира. Ду фарзандамон аз паи мо рафтанд. Нилуфар — ҳамшираи тиббӣ. Ҷаҳонгир духтури дандон. Неъматулло мутахассиси соҳаи нақлиёт. Алишер ҳоло дар литсей мехонад. Наргис—мактабхон. Фарзандонамон аз хурдӣ ба ташвиши рӯзгори табибӣ одат кардаанд...

Ҳикматулло Ӯзбеков дар байни ҳамкорон бо кордонию ташкилотчигӣ ном баровард. Ӯро ба комиссияи экспертии меҳнатию тиббии вилоят ба кор даъват карданд. Чанд сол аст, ки дар ин ҷо ба сифати терапевти ботаҷриба фаъолият нишон медиҳад. Гоҳо ба ӯ занг зада, аз ҳолаш пурсиданӣ мешавам:

— Ӯзбеков бо коре ба шаҳри Каттақӯрғон рафтаанд.

— Ӯзбеков дар ноҳияи Иштихон.

— Ӯзбековро ба ноҳияи Чалак барои кӯмак фиристодем.

Ӯ рӯзе орому қарор надорад. Ҳамеша бо коре куҷое мешитобад. Медонад, ки ҳар ҷое равад корафтодагон ба роҳаш интизоранд. Ӯро ҳанӯз аз дур дида, нафаси сабук мекашанд:

— Ана Ӯзбеков омаданд!

— Барака ёбад Ӯзбеков, асло дер намемонад. Мудом дар вақташ меояд.

Ӯ бо табассуми пурмеҳр бо корафтодагон воҳӯрӣ мекунад. Табассум ба рӯи дигарон ҳам мекӯчад. Олам гӯё ғарқи табассуму меҳр мешавад.

Х.ҶУМЪАЗОДА

Аз мураққаъи ЮНЕСКО ҷо гирифт

Чуноне ки рӯзномаи ҷопонии «Ниҳон Кэйдзай Симбун» (Рӯзномаи иқтисодии Ҷопон» хабар медиҳад, сурати бадеии «Момоёни азизам»-и мусаввири номдор ва суратгири моҳири ӯзбек Турсуналӣ Қӯзиев аз мураққаъи суратдори ЮНЕСКО бо ташаббуси Маркази фарҳангии ин ташкилоти бонуфузи байналхалқӣ дар минтақаи Осиёву Уқёнуси Ором ҷо гирифт ва дар саҳифаи ин рӯзномаи ҳаррӯзаи номдор чоп гардидааст, ки барои муштариёни мамолики қитъаи Урупову Осиё чопу паҳн карда мешавад.

Дар мактуби Ёшитака Амамия-намояндаи рӯзнома, ки ба унвони Т.Қӯзиев ирсол кардааст, аз он ҷумла барои ҳиссагузории калонаш дар соҳаи азнавкоркарди сурат, ки барои тамошогарон дар бобати ба тарзи нав дарк кардани олам кӯмаки калон мерасонад, миннатдории худро баён намудааст.

Маълумотномаи мо аз Қомуси «Ҷопон аз А то Я»):

Ниҳон Кэйдзай Симбун (мухтасар Никкэй, «Рӯзномаи иқтисодии Ҷопон»)-рӯзномаи миллиест, ки ҳар рӯз рӯи чопро мебинад.

Соли 1987 таҳти унвони «Тюгай Букка» дар Осака ба чоп сар кардааст. Номи имрӯзи худро соли 1946 ба худ гирифта буд. Солҳои баъдиҷангӣ давраи пайваста афзудани теъдоди муштариёни рӯзнома буд. Соли 1968 теъдоди чопи якдафъаинаи он аз 1 миллион нусха, соли 1990-ум бошад, аз 3 миллион нусха зиёд буд.

Ҳоли ҳозир гурӯҳи «Ниҳон Кэйдзай Симбун», ки ба таркиби он 60 ширкат шомил аст, 5 рӯзномаро «Нихон Кэйдзай Симбун», «Ниҳон Сангё Симбун») Ҳафтавори саноатии Ҷопон), «Ниҳон Киню Симбун») Рӯзномаи молиявии Ҷопон) «Ниҳон Рицу Симбун» (Рӯзномаи ҷопонӣ оид ба маркетинг) ва ба забони инглисӣ рӯзномаи иқтисодии ҷопониро бо теъдоди умумии 4 миллион нусха ва 40 маҷалларо аз рӯи мавзӯъҳои мухталиф чоп мекунад.

Сергей САВЧУК-ҚУРБОНОВ.

Варзиш

Тимҳо ва устоди беҳтарини қитъаи Осиё

Тими «Пахтакор»—и Тошканд аз ҷониби Конфедератсияи Футболи қитъаи Осиё (КФО) клуби аз ҳама беҳтарини футболбози соли 2002 эълон карда шуд. Ва яке аз сабаби ба ин ном шарафёб гардидани тим сараввал қаҳрамони Ӯзбекистон, бозиҳои хуб намоиш додан бошад, баъдан дар мусобиқаи лигаи қаҳрамонҳои қитъаи Осиё бомуваффақият тӯб рондани он аст, ки маҳз ташаббускори гузарондани он КФО мебошад. Дар айни замон тими «Пахтакор» ба ғайр аз мусобиқаҳои байналхалқӣ дар мусобиқоти миллӣ ва ҷоми Ӯзбекистон ҳам бомуваффақият ҳунарнамоӣ карданаш, ба маркази диққату эътибори мутахассисони КФО афтодааст.

Дар байни тимҳои миллии мамлакат бошад, тими яккачини Куриёи Ҷанубӣ тими аз ҳама беҳтарини қитъаи Осиё эълон гардид. Зеро маҳз ҳамин тим то мусобиқаҳои нимфиналии мусобиқоти ҷаҳон аз рӯи футбол рафта расид.

Устоди тими мазкур Гуус Ҳилдинк, ки ҳулландӣ буда, барои бори аввал аз сафи тимҳои нимфиналӣ ҷо пайдо кардани тими қитъаи Осиё, яъне Куриёи Ҷанубӣ саҳми калон гузоштааст, ҳамчун мураббии беҳтарини соли 2002—юми қитъа эътироф гардид.

Ба тими «Пахтакор» дар мусобиқаҳои имсола ҳам барор металабем ва умедвор ҳастем, ки ҳамчун тими беҳтарини соли гузаштаи қитъаи Осиё имсол низ қуллаҳои нав ба навро фатҳ намуда, хотираи мухлисони худро бо бозиҳои рангорангаш шод мегардонад.

Фатҳи қуллаи баландро ба нақша гирифтаанд

Маълум аст, ки намояндагони вилояти Тошканд дар бозиҳои варзишии байни муҳассилини литсейҳои академӣ ва коллеҷҳои касбу ҳунар таҳти унвони «Баркамол авлод», ки дар Ҷиззах ба амал омад, ҷои сеюмро ишғол намуда буданд. Дар мусобиқоти кунун, ки имсол аз 5 то 11 июн дар шаҳри Андиҷон ба амал меоянд, онҳо қуллаи аз он баландтарро фатҳ карданианд.

Ба мусобиқа намояндагони вилоят тайёрии пухта диданд. Мусобиқаҳо дар марҳалаи якуми он пуршиддат ва номҳои беҳтарин варзишгарону мураббиён ва доваронро муайян карданд, ки дар мусобиқаҳо иштирок мекунанд. Аз он ҷумла, 160 нафар муҳассил, 20 нафар мураббӣ ва 19 нафар ҳакам, ҷамъ 199 нафар ба Андиҷон аз вилоят ба роҳ пеш гирифтанд. Дар байни онҳо варзишгароне ҳам ҳастанд, ки бо атлетикаи вазнин, муштзанӣ, гимнастикаи бадей ва тенниси калон машғул мегардад. Чунин намудҳои варзиш имсол бори аввал аз барномаи мусобиқаҳои «Баркамол авлод» ҷой пайдо кардаанд. Ҳамин тавр, аз рӯи 14 намуди варзиш онҳо байни худ қувва меозмоянд.

(Паёмнигори худамон).

Ҳодисаи аҷиб

Ба яке аз беморхонаҳои Барнаул духтарбачаи панҷсоларо дар ҳолати ниҳоят душвор оварданд. Духтурон филфавр хулоса карданд. Дар духтарбача аломатҳои зотулҷамъ намудор аст. Азбаскӣ аҳволаш рӯз то рӯз бадтар гардид, маҷбур шуданд аз рентген гузаронанд. Маълум гардид, ки дар тарафи чапи шуш «варам» -и номаълум мавҷуд аст ва филфавр мебояд ҷарроҳӣ гузаронда шавад.

Қафаси синаро кушода, духтурон варами шармонанди 20 сантиметраро аниқ карданд. Дар байни варам «бачаи» норасида хоб мерафт. Албатта, ин ҳодисаи аҷиб буд. Баъди ҷарроҳӣ духтарбача худро хуб ҳис кард ва зуд сиҳҳат ёфт. Духтурон тахмин мекунанд, ки он ҳомилаи дугоники духтарбача мебошаду бо сабабҳои мухталиф ҳамон вақт ба организми вай гузашта рафтааст.

Ҷубронпулӣ диҳед

Маълум аст, ки ҳар сол дар Россияи милли соатҳо як соат пешу ақиб карда мешаванду тарафдорону муқобилони ин ҷараён ҳастанд. Яке аз муқобилон Юрий Кривошеев аст, ки аризаи даъворо дар ин бобат ба суд додааст.

Вай талаб мекунад, ки аз соли 1981 боз ин ҳолат ҳукмрон аст. Вале ҷадвали кор тағйир наёфтааст. Ӯ мошинисти поезд мебошаду дар ин фурсат чандин соат беҳуда кор кардааст. Яъне барои меҳнаташ ҳақ нагирифтааст. Дар айни замон як соатӣ кам хоб кардааст.

Агар ин рафторро чуқуртар таҳлил намоем, ҳукумат як рӯзи кории моро «дуздидааст». Барои ин ё як рӯз истироҳати пулакӣ диҳанд, ё ҷубронпулиро марҳамат карда супоранд. Агар ҷубронпулии маънавиро ҳамроҳ кунем, он гарон афтиданаш муқаррар аст.

Юрий барои ин аз ҳукумат 500 ҳазор доллар ҷубронпулӣ талаб мекунад.

Ба саволи судя, оё ин пули бисёр нест, Юрий ин тавр ҷавоб медиҳад: «Ҳаёти инсонро бо сарвату маблағ оё чен кардан мумкин аст?».

Рӯзи «меҳмонон аз он сайёра»

Дар яке аз шаҳракҳои Амрико Розуэлл иди махсусро ҷорӣ кардаанд, ки он Рӯзи «меҳмонон аз он сайёра» мебошад. Аз суханони сарварони ҳокимияти маҳаллӣ маълум мегардад, ки сафари меҳмонон аз дигар сайёраҳо ба шаҳрчаи онҳо аз соли 1947 сар шудааст. Ҳамон вақт аз лаълии паррон ба садама дучор шуда, дар ин ҷо абадан боқӣ мондааст. Аз ҳамон вақт ба мақсади ошноӣ ба ин «ёдгорӣ» бисёр ихлосмандон меоянд. Ва ин ташрифҳо одатан ба ид мубаддал ёфтааст у як қатор нокулаиҳоро ба вуҷуд овардааст. Аз ин рӯ, ба мақсади ба тартиб андохтани ин ид ҳукумат рӯзи ягонаи меҳмонон аз дигар сайёраро муқаррар кардааст. Яъне 5 апрел —Рӯзи меҳмонон аз дигар сайёра расман рухсат дода мешавад.

Домоди гуреза

Ивановиён тӯйи навбатиро рости гап бо ташвишу изтироб ва ҳаяҷон гузаронданд. То дах дақиқаи маросими ақди никоҳ ягон кас бозарӣ надошт, ки Олег Подсолнух ҳақиқатан хонадор мешавад. Фақат баъди он ки рӯҳонӣ расман зану шавҳар шудани домоду арӯсро эълон кард, дар дили ҳозирин оромӣ ҳукмронӣ намуд.

Зеро, то ин вақт Олег панҷ маротиба «хонадор» шуда, аз остонаи калисо суроби худро гирифта гурехтааст. Дар айни замон бо як духтарак ду маротиба ба идораи қайди ақди никоҳ ариза дода будааст. Вале ба дохили ин идора кадом намондааст.

—Худам ҳам ҳайронам, гуфт баъди маросими ақди никоҳ домоди гуреза. —Ҳозир ҳам гурехта рафтанам лозим буд. Вале ин дафъа пойҳоям итоат накардаанд. Як қувваи илоҳӣ маро боздошт...

Санами аз ҳама мӯйдароз

Гулнора Қодирбековаи 26 солаи қазоқистонӣ дар байни бонувони Иттиҳоди давлатҳои муштаракманофеъ бонуи аз ҳама мӯйдароз эълон гардидааст.

Қади вай ба 162 сантимер баробар аст. Мӯйҳояш бошад, аз қадаш 5 сантиметр дароз. Яъне заминро мерӯбад.

Гулнора дар бадали чор сол ба мӯйҳояш қайчӣ назадааст. Ба ҳаммом дар давоми як ҳафта як маротиба рафта, мӯйҳояшро бо қатиқ мешӯяд. Ба ин нигоҳ накарда мӯйҳояш ҳамин қадар дароз шудаанд.

Номҳои сиёсӣ ба ҳайвонот

Кормандони иттифоқи боғбонҳои Маскав лақабҳои ҳайвоноти хоҷагии ёрирасонро таҳлил намуда, ба чунин хулоса омаданд: аз лақаби ҳайвонот вазъи сиёсии мамлакатро бемалол аниқ кардан мумкин аст. Масалан, дар солҳои панҷоҳум ба ҳайвонот асосан «Панҷсола», «Ситорача», «Қаҳрамон», «Станахонович» гӯён лақаб гузоштаанд. Дар солҳои 90 -ум брошад, ба ҳайвонот гузоштани лақабҳои «Аксия», «Фраксия», «Ислоҳот», «Ваучер», «Васиятгар», «Рэкетир» расм гардидааст. Ҳоло бошад, номҳои нав ба нав пайдо мешаванду онҳо ба хулқу атвори сарварони давлатҳо вобаста гузошта мешаванд. Масалан, ба хукбача агар ором бошад, «Клинтон» номгузорӣ кардаанд. Агар сермағал бошад, ба он номи «Буш»-ро муносиб донистаанд.

Олами садранг

Сири сеҳри чашмон

Ружена Доксупилова дар яке аз деҳаҳои Чехияи Ғарбӣ ҳаёт ба сар барад ҳам , дар фурсати кӯтоҳ дар саросари ҷаҳон номвар гардид. Агар бонувон ба сангу чизҳои қиматбаҳои дилхоҳ чашм давонад, сохташон филфавр ранги худро тағйир медиҳад. Аз ин рӯ ба назди вай киҳо намеоянд, ки сирру асрори гавҳару зебу зевари худро ошкор созанд.

Ружена ба онҳо—чор дақиқа назар афканад кофист. Агар сохта бошад, зумрад дар як дам ранги сабзи худро ба кабуд, зард ва ҳатто сурх мубаддал месозад. Гавҳари табиӣ дар як дам ранги худро тағйир дода, ба дигар ранг мубаддал меёбад. Аз он махсусан заргарон, кормандони мағозаҳои зебу зеварфурӯшӣ ба изтироб афтодаанд.

Ружена баъди ҳар як назар афкандан худро ноҳинҷор ҳис мекунад, сараш ба дард медароянд. Дар айни замон рӯзҳои шанбеву якшанбе назар афкандани ӯ ба зебу зевар натиҷаи матлуб мебахшад.

То ҳол асрори чашмони бонувон дар чӣ аст, аниқ нагардидааст.

Рекорд тағйир наёфт

Ворид гардидан ба саҳифаи китоби «Рекордҳои Гиннес» орзуи бисёр одамон асту аммо он на ҳама вақт ҷомаи амал мепӯшад. Ба қарибӣ дар Австрия Франс Молнер ҳаракат намуд, ки рекордро нав кунаду ба китоби Гиннес ворид гардад. Ӯ тавассути ресмон ҳавопаймои «Эрбас-321»-ро, ки беш аз сӣ тонна аст, ба 14,4 метр кашида бурда тавонист. Ва онро ӯ дар пеши назари чанд нафар мусофирон ҷомаи амал пӯшонд.

Вале вай ҳарчанд ҳаракат намуд, рекорди дар ин боб гузаштаро нав карда натавонист. Зеро соли 1996 дар майдони ҳавоии Сидней Давид Хоколи бо як дасташ тайёраи «Боинг 747-400»-ро ба панҷоҳ метр бурда буд.

(Аз рӯи маводҳои Интернет ва воситаҳои ахбори оммавӣ тарҷума ва таҳия гардидааст).

«Баркамол авлод- 2003»

Бо омодагии пухта

Ана, ниҳоят он лаҳзаҳое фаро расид, ки муҳассилини коллеҷҳои касбу ҳунар ва литсейҳои академӣ мунтазир буданд. Яъне марҳалаи хотимавии мусобақаҳо дар байни муассисаҳои таълими миёнаи махсус ва касбу ҳунар дар Андиҷон оғоз меёбад, ки барои гузаронидани он кумитаи тадорук оид ба тайёрӣ ва гузаронидани он тайёрии пухта дидааст. Аз он ҷумла, мувофиқи қарори ҳокимияти вилояти Андиҷон соли гузашта гурӯҳи корӣ оид ба мувофиқ сохтани тамоми корҳо созмон ёфта, он дар асоси нақша ва қарорҳои қабулгардида фаъолият пеш бурда, ба марҳалаи ҳалкунандаи мусобиқаҳо бо омодагии ҳаматарафа расида омад. Ва он сараввал корҳоро оид ба пешвоз гирифтани меҳмонон, ҷойгир сохтани онҳо, хӯроконидан, аниқ кардани гузаронидани маҳали мусобиқаҳо, сохтану аз нав тармим кардани иншоотҳои варзишӣ ба иҷро расонд. Аз он ҷумла, маросими кушоиши мусобиқаҳо ҳарбу зарбҳо аз рӯи гимнастикаи бадей, атлетикаи сабук, шиноварӣ ва тӯби дастӣ дар маҷмӯи варзиши Андиҷон гузаронда мешавад. Ба ҳамин мақсад бинои коллеҷи мазкур, ки ба 600 нафар муҳассил таъин гардидааст, сохта шуду ба асбобу ускунаи зарурӣ муҷаҳҳаз гардид, Варзишгоҳ барои 20 ҳазор нафар тамошогар сохта шуд, ки дар он мусобиқаҳои футбол ба амал меоянд. Дар айни замон ҳавзи шиноварии болопӯшида ҳам дари худро боз намуд. Баробари ин дигар мусобиқаҳо аз рӯи намуди мухталифи маҷмӯи варзиш дар чор маҷмӯи варзишии чор коллеҷи шаҳри Андиҷон, коллеҷҳои касбу ҳунари таъиноти мухталифи ноҳияҳои Марҳамат, Олтинкӯл, Шаҳрихон ҳам дар назар дошта шудаанд. Онҳо ҳам ба мусобиқаҳо сари вақт омода гардидаанд. Ҳамчунин боз дигар варзишгоҳу иншоотҳои варзишии вилоят хушсифат аз тармим бароварда шуданд. Меҳмонхонаҳои «Андиҷон» ва «Олтин водий» ҳам умри дубора диданд ва устоёни маҳаллӣ ҳаракат карданд, ки ҳангоми тармиму эъмори он баробари талабҳои меъмории замонавӣ ҳамоҳанг гардидани усулҳои меъмории миллиро ҳам таъмин созанд. Барои бо таърих, фарҳанг ваояндаи вилоят Андиҷон ошно сохтани иштирокдорон ва меҳмонони мусобиқаҳои «Баркамол авлод» кулли тадбирҳо андешида шудаанд. Сайру саёҳат ба ҷойҳои таърихии вилоят, дидан кардани ёдгориҳо, осорхонаҳо ташкил карда мешавад. Ҳамчунин тамошо кардани корхонаи муқтадири муштараки узбекистониву куриёгии «УзДЭУавто», дигар корхонаҳои саноатӣ, муассисаҳои таълимӣ ва фарҳангии вилоят ба нақша гирифта шудаанд. Дар айни замон бо адибон, санъаткорон ва варзишгарони номдори андиҷонӣ вохӯриву мулоқотҳо ба амал меоянд.

Азбаски мусобиқаҳо барои аз нигоҳи ҷисмониву маънавӣ ба камол расондани варзишгарони ҷавон — муҳассилион хизмат мерасонад, дар вилоят барои дар савияи баланд гузаронидани марҳилаҳои мактабӣ, байнимактабӣ, байниноҳиявӣ ва вилоятии он низ диққату эътибор пурзӯр гардида, беҳтарини онҳо шарафи вилояти Андиҷонро ҳимоя мекунанд. Дар дигар вилоятҳо ҳам ин тадбир ҷомаи амал пӯшонда хоҳад шуд. Аз ҳамин сабаб мунтазир шудан мумкин аст, ки дар мусобиқаҳо рақибони суст нестанд. Азбаски маҳорати ҷавононамон рӯз то рӯз баланд мегардад, пуршиддат гузаштани мусобиқаро дар назар дошта шудааст. Ва алҳол ҳамагон ба он эътимод доранд, ки мусобиқаҳои «Баркамол авлод» дар Андиҷон бори дигар нишон медиҳад, ки дар Ӯзбекистони маҳбуб варзишгарони баркамол ба воя расидаанд. Мусобиқаро дар бобати фатҳи қуллаҳои нав ба нави варзишӣ дар байни муҳассили низоми маълумоти миёнаи махсус ва касбу ҳунар боз як иқдоми муҳим гардида, дар бобати тарбияи авлоди баркамол саҳми муносиби худро мегузорад.

Назир АБДУРАҲМОНОВ,
корманди раёсати маълумоти касбу ҳунари вилояти Андиҷон.

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Эсон Турдиқулов.

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.
Рӯзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадей, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ӯзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 487
Теъдоди чоп 2000. 1 2 3 4 5 6

Ҳисоби сурати мо дар бонк: Х/С 20212000800101767001, МФО 00423. Шӯъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: Т. ОЛИМБОЕВ.
Мусаҳҳеҳон: ДОДОБОЕВА М. ФАЁЗОВА Т.
Саҳифабанд: Х. ТӮХТАЕВА.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кӯчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шӯъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.